

LKB KRONIKA NR. 47

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!

CHULIGANIZMAS SOVIETŲ SPAUDOJE

(Tęsinys)

Iš tikrųjų gėda, kas savo tėvą viešai šmeižia. Kada Jauniškio tėvas matė tuos elgetaujančius vienuolius? Kada jis eidavo per kaimus siūdamas? Bronius Jauniškis gimęs 1920 m., o jo tėvas eidavo siūdamas greičiausiai, kol dar nebuvo sukūręs šeimos, taigi prieš 1920 metus. Bet tada Lietuvoje buvo vos pora pagyvenusių pranciškonų Kretingoje ir keletas kunigų marijonų, — tačiau jie daugiau, negu pakankamai, turėjo darbo bažnyčiose, ir niekas iš jų neelgetavo. Taigi ir Jauniškio tėvas tikrai negalėjo sutikti elgetaujančių vienuolių. O jaunų vyrų, kurie eitų "žiodydami terbas", nei tada, nei vėliau Lietuvoje nebuvo. Niekas nėjo elgetauti ir iš Saldutiškio — nei Jauniškis, nei kas kitas, juo labiau, kad Jauniškis, kaip pats prisipažįsta, vienuoliui visai nebuvo, o tik kurį laiką gyveno vienuolyne, kol saležiečiai išsitikino, jog jis vienuolynui netinka, ir mandagiai išprašė.

Vienuolynuose nėra jokios prabangos, jokių kilimų ar žiotikių papuošalų. Visi valgo tą patį valgi, iš to paties puodo pasemta. Taip buvo ir Saldutiškyje. Štai Saldutiškio kun. Broniaus Bulkos laiško ištirka: "Taip, aš esu gimęs Saldutiškio parapijoje, tar navau Šv. Mišioms, vaiku būdamas, lankiausi bažnyčioje vasaros atostogų metu, gimnazijoje besimokydamas, buvau labai artimas tėvui Gustui, seminarijoje besimokydamas... Saldutiškis buvo saležiečių vienuolyno filialas. Buvo du kunigai — Gustas ir

Zemaitis — ir keletas broliukų. Valgėme visi ir visada iš vieno puodo ir prie vieno stalo. Visi tą patį... Niekas nieko neskyrė. Visi kartu. Gusto kambarys buvo labai kuklus. Paprastas stalas, paprasta geležinė lova, didelė lentyna su knygomis, praustuvas, dvi paprastos kėdės svečiams. Net sofos nebuvo. Niekas iš vienuolių ar broliukų Saldutiškyje neelgetavo, aukų nerinko ir palikimo neprašė. Parapija buvo nauja, žmonės buvo duosnūs. Visada, atsimeinu, prie Šv. Antano altoriaus būdavo sūris, sviesto ar kiaušinių. Žmonės atnešdavo patys, neprašyti". (1980. I. 21).

Kun. J. Zemaitis rašo (laiškas rašytas 1980. I. 23): "Nematau reikalo paaiškinti apie Broniaus Jauniškio "elgetavimus" Saldutiškyje. Man atrodo, kad kaip tik dabar jie elgetauja".

Saldutiškyje Jauniškis turėjo rašyti diktantą, kad parodytų savo tinkamumą kuriai nors gimnazijos klasei. Kai diktantas buvo išaištytas, Jauniškis sušuko: "O Viešpatie, mano sąsiuvinys pražydo raudonais brūkšniais. Broliš Stasys susuko vingrų dvejetuką" (51 psl.). Tada Jauniškiui trūko rašybos žinių, dabar jam trūksta teisingumo pajautimo. Subankrutavusi sąžinė yra didžiausia žmogaus nelaimė. Jeigu šiandien taisytumė Jauniškio raštus ir ieškotume juose teisybės, tai jie nemažiau pražįstų raudonais brūkšniais ir dvejetukais būtų jiems per geras pažymys. Ir štai tokiais šlamtais maitinamas jaunimas!

(Bus daugiau)

STREIKAS PALIETĖ ORO TRANSPORTĄ

Prezidentas pagrasino: nutraukite streiką!

Washingtonas. — Amerikos aerodromų eismo kontrolierių streikas palietė apie pusę visų oro linijų skridimų, buvo atšaukta apie 7,000 skridimų. Daug žmonių, vykstančių biznio reikalais ar atostogų, turėjo nepatogumų, reikėjo laukti ar ieškoti kitų susiekimo priemonių.

Federalinės Aviacijos administracijos galva Lynn Helms skelbė, kad 22 nuos. visų kontrolierių atsisakė streikuoti. Apie 12 nuos. visai nepriklauso streiką paskelbusiai profesinei sąjungai.

Į šį streiką įsikišo pats prezidentas Reaganas, pareikšdamas spaudai, kad jis vienintelis JAV prezidentas jaunystėje priklausęs profesinei sąjungai, vadovavęs aktorių unijos streikui. Jis pripažįsta ir gerbia darbininkų teisę streikuoti, tačiau šis streikas pradėtas federalinės įstaigos tarnautojų, kurie pradėdami tarnybą, prisiėmė nedalyvauti jokiame prieš vyriausybę nukreiptame streike. Prezidentas pabrėžė, kad visi kontrolieriai, kurie per 48 val. nesurgis ir darba, ji praras, bus atleisti.

Streikuoją kontrolieriai tvirtina, kad jų darbas labai įtemptas, kiekvienam jų didesniuose aerodromuose tenka priimti ar išlydėti apie 300 skridimų. Kontrolieriai reikalauja algų pakėlimo, —

kiekvienam po 10,000 per metus. Pakėlus algas, mažų aerodromų tarnautojai gautų vidurkį 30,500 dol., o daugiau patyrę, didesnių aerodromų kontrolieriai uždirbtų po 59,000 dol. Reikalaujama sumažinti darbo savaitę iš 40 val. iki 32 val. Naktį dirbą kontrolieriai dabar gauna 10 nuos. daugiau. Siekiama ta skirtumą tarp dienos ir nakties darbo darba pakeisti. Šalia tu reikalavimų, siekiama naujų pagerinimų einant į pensiją. Unija tvirtina, kad pensijon reikia išleisti po 20 metų tarnybos, nežiūrint tarnautojo amžiaus. Pensijos turi būti 75 % pagrindinės algos. Dabartinis kontrolierių planas leidžia išeiti po 25 metų ir moka tik pusę didžiausios uždirbtos algos.

Prezidentas Reaganas savo pareiškime nurodė, kad derybos su unija vyksta jau 7 mėnesiai. Vieno metu unija sutiko priimti pagerinimus, kurie vyriausybei būti kainavę 40 mil. dol. daugiau, tačiau unijos nariai tą susitarimą atmetė ir dabar reikalauja pagerinimų, kurie kainuotų 681 mil. dol. daugiau. Tai būtų visuomeninei nepakeliamai našta, pasakė prezidentas.

Šalia streike nedalyvaujančių kontrolierių, į aerodromus siunčiami būvę lakūnai, būvę kontrolieriai, Pentagonas pasiuntė 370 ka

Lenkijoje pletiasi demonstracijos prieš valdžios nutarimą pakelti maisto produktų kainas ir sumažinti mėsos normas. Nuotraukoje po "Solidarnosc" matosi demonstrantų šūkiai: "Duonos už mūsų darbą" ir "Norime valgyti!"

Atvyko Egipto prezidentas Sadatas

Egiptui reikia naujų JAV ginklų

Washingtonas. — Šią savaitę Egipto prezidentas Sadatas viešėjo Washingtone, kur susitiks su prezidentu Reaganu ir kitais vyriausybės nariais. Prieš jam atvykstant, Egiptas, Izraelis, per savo ambasadorius, dalyvaujant ceremonijose valstybės sekretoriui Haigui, pasirašė paskutinę Sinajaus sutartį, kuri patvirtina Izraelio karinių jėgų pasitraukimą iš Sinajaus iki ateinančių metų balandžio mėnesio. Izraeliui vieton į specialią zoną atvyks 2,500 tarptautinės kariuomenės karių prižiūrėti taikos. Šiai jėgai kelis dalinius duos JAV. Neoficialiai ir kitos valstybės pažadėjo atsiųsti savo dalinius.

Prezidento Sadato susitikime su prezidentu Reaganu bus kalbama apie Izraelio — Egipto taikos sutarties išplėtimą, apie palestiniečių autonomiją ir apie Amerikos — Egipto ateities ryšius. Egiptui reikia naujų ginklų, nes jo turimi sovietų gamybos ginklai, kurių tiekimas pasibaigė 1972 m., jau paseno ir sunku gauti jų atsarginių dalių. Egipto prezidentas prieš atvykdamas savo ir kaimyninio Sudano prezidento vardu pasiūlė Amerikai savo teritoriją, jei reikės sustabdyti sovietų veržimąsi į Persų įlankos šalis ar į Artimuosius Rytus. Egiptas nenori suteikti svetimos šalies nuolatinių karinių bazių, tačiau jis leisti Amerikos karo laivams ir karo aviacijai pasinaudoti Ras Banas uostu Raudonojoje jūroje. Egiptas yra gavęs Amerikos

rinių aerodromų kontrolės darbuotojų. Transporto sekretorius Drew Lewis pagrasino, kad nebaigęs streiko kontrolieriai darbu neteks ir jų niekur negaus. Daugelio valstybių teismai įsakė streikuojantiems grįžti į darbus, teisėjai kai kur užėjo unijai didelės pabaudas. Sekretorius Lewis nurodė, kad kontrolieriai nėra kokie viršžmogiai. Jis papasakojo apie vieną šlaviką, nebaigusį vidurinės mokyklos, kuris buvo nusamdytas kontrolierium ir po trijų metų apmokymo tapo ne tik vienu geriausių tarnautojų, bet netapo instruktorium kontrolierių mokykloje. Jis nurodė, kad apie 9,000 jaunų amerikiečių yra padavę prašymus mokytis kontrolierių darbo.

ginklų: 36 "Fantom" lėktuvų ir laukia 40 modernių F — 16 lėktuvų. Amerika siūnčia Egiptui 736 šarvuotus automobilius, 11 baterijų priešlėktuvinių "Hawk" raketų. Dar vyksta derybos dėl 478 karinių sunkvežimių, 311 tankų ir 15 helikopterų. Prezidentas Sadatas, pasikalbėjimuose su gynybos sekretorium Waldenbergeriu, su valstybės sekretorium Haigu spaus Ameriką praplėsti ginklų siuntimą. Egiptas yra neblogesnis Amerikos draugas už Izraelį, įrodinėjęs prezidentas Sadatas, kuris buvo užmezgęs gan šiltus, draugiškus ryšius su prezidentu Carteriu. Dabar jis bandys įtikinti prezidentą Reaganą, kad Egiptas, gerai ginkluotas ir draugiškas, gali būti Amerikai naudingas už kitas to regiono valstybes.

Politiniai komentatoriai mano, kad atgavęs paskutinę Sinajaus dalį, prezidentas Sadatas gali pakeisti savo politiką Izraelio atžvilgiu. Jį labai sujaudinęs Izraelio netikėtai puolimas Irake, kur buvo sudaužytos branduolinių tyrimų laboratorijos ir reaktoriai. Atgavęs Sinajų po 15 metų izraelių okupacijos, Sadatas gali išvystyti didesnę spaudimą Izraeliui dėl palestiniečių autonomijos ir kitų klausimų.

Paskutiniu metu Egipto ekonominė padėtis pagerėjo, buvo rasti 14 naujų žibalo šaltinių. Egiptui jau užtenka savos naftos ir pernai jis pardavė naftos kitoms valstybėms už 2,9 bil. dol. Daug pajamų Egiptas gauna iš turistų, už Suez kanalo. Prezidentas Sadatas namie tvirtai laikosi, buvusi opozicija izoliuota, kariuomenė ir žmonių masės prezidentą remia. Jo didžiausias troškimas — patraukti į save kitas arabų šalis, kurios nepritarė jo taikai su Izraeliu. Čia jam bus reikalinga Amerikos pagalba.

Pirmadienį senatas atmetė sen. Kennedy siūlymą pakeisti pajamų mokesčių įstatymo projektą ir jį patvirtino 67-8 balsais. Sen. Kennedy protestavo, kad naftos bendrovių mokesčiai su mažinami, kada neturtingiems seneliams artimamos minimalios pensijos. Daug senatorių negalėjo atvykti į balsavimą dėl aerodromų kontrolės tarnautojų streiko.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakarų Vokietijos sostinėje iraniečiai studentai sužeidė Irano ambasadorių Mehdi Navab.

— Japonijoje prasidėjo tarptautinis "Ban the Bomb" organizacijos suvažiavimas, kuriame dalyvauja 500 delegatų iš 33 valstybių.

— Laikraščio "The Philadelphia Bulletin" leidėjai paskelbė, kad nuo rugpjūčio 16 d. laikraštis bus sustabdytas, nes jis neša nuostolius. Laikraštis eina jau 147 metus.

— Sovietų Sąjungos karo laivynas Baltijos jūroje sustiprins kelias karo laivais. Atvyko ir desantinis laivas "Ivan Rogov". Nato centro valstybė skelbia, kad laivų judėjimas sekamas.

— Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheim priėmė pakvietimą dalyvauti 22 turtingų ir atsilikusių valstybių konferencijoje spalio mėn. Suvažiavimą šaukia Austrijos kancleris Bruno Kreisky ir Meksikos prez. Lopez Portillo.

— Bolivijoje du armijos generolai paskelbė reikalavimą, kad pasitrauktų prezidentas Luis Garcia Meza. Buves štabo viršininkas gen. Lucio Anzo Rivero ir buvęs valstybės prezidentas Alberto Natusch Busch skelbia, jog juos palaiko Santa Cruz provincijos karinės igulos.

— Olandijos tanklaivis atvyko į Filipinus su 91 išbadėjusiu Vietnamo pabėgėliu, išgelbėtu iš skęstančio laivo. Prieš išgelbėjimą mirė 45 pabėgėliai, keturi mirė jau būdami olandų laive. Viet namiečiai pasakoja, kad daug laivų praplaukė pro šalį ir atsisakė juos gelbėti.

— Urugvajaus karinė valdžia paskelbė, kad nuo rugpjūčio 1 d. Urugvajaus prezidentu bus generolas Gregorio Alvarez. Jis buvo vienbalsiai išrinktas karinės tarybos pakeisti dabartinį prezidentą Aparicio Mendez.

— Britų opozicijos — darbiečių partija paskelbė savo ekonominio atsigavimo programą, kuri numato padidinti mokesčius turtuoliams, planuoja išstoti iš Europos Rinkos, siūlo padidinti vyriausybės išlaidas kovojant su nedarbu.

— Jungtinės Tautos paskelbė, jog Irano žemės drebėjime žuvo mažiau, negu buvo anksčiau skelbta. Zuvusiųjų buvo 1,500. Anksčiau skelbta, kad sužeisda 60,000 žmonių, kada vienoje provincijoje tegyvena apie 20,000 žmonių.

ŽIAURUS IRANO ŠIJITŲ REŽIMAS

Irano vyriausybė paremta teroru

Teheranas. — Irane buvo prisaidintas naujas prezidentas Ali Rajai. Ta proga netoli jo įstaigos sprogo galinga bomba, užmušusi vieną žmogų. Kita bomba Kermanchahe užmušė 13 žmonių.

Vakarų Vokietijos sostinėje policija suėmė 110 iraniečių, kurie puolė Irano ambasadą, išdaužė langus, sulaužė baldus. Iraniečiai protestavo prieš Irano valdžios žiaurumą, politinių priešų šaudymus. Demonstracijoje 10 žmonių buvo sužeista.

Paskutiniai įvykiai Irane daug kam parodė, kad buvusio šacho režimas buvo gan švelnus, palyginus su dabartiniu mulų režimu.

Daug persų, kurie kovoję prieš šachą ir svajoję apie teisingumą, Korano pamokymais paremtą vyriausybę, dabar su gailėsčiu prisimena "senus gerus laikus". Jei šacho policija ką ir suimdavo, apie areštą tuoj sužinodavo sumištojo giminės, artimieji. Dabartinis režimas apie suimtuosius ne praneša, o kai giminės pradeda teirautis, ieškoti dingusių, jie irgi nuklenčia, kaip "nusikaltėlio" bendradarbiai.

Revoliucinio Irano prokuroro pranešimais, tarp birželio 20 ir liepos 28 buvo sušaudyta apie 300 žmonių, beveik visi už politinius nusikaltimus. Tarp sušaudytų buvo ir 13 — 15 metų vaikų. Teherane kalbama, kad pasmerkta: "mušos yra daug barbariškesnės ir baisesnės už buvusį šachą". Laikraštis primena, kad atvykus prezidentui Nixonui, "mes surengėme demonstracijas, metėme akmenis į jo automobilį ir gavome bausmes 6 — 9 mėnesius kalėjimo". Dabartinis režimas tokius demonstrantus sušaudė, nes pats ajatola Khomeinis pavadino šią priepauidą "dieviškais veiksmais". Teismai neturėtų krypti dėmesio į nesąmones tų, kurie ne tiki į islamišką teisingumą", pasakė ajatola.

Nauji įtempimai Lenkijos sostinėje

Varšuva. — Pirmadienį įvyko naujas Lenkijos "Solidarumo" ir valdžios valių susikirtimas. Darbininkai, protestuodami dėl mėsos normų sumažinimo, maisto kainų pakėlimo, suorganizavo visus Varšuvos autobusus, sunkvežimius, taksius, šiukšlių išvežimo mašinas ir suruošė "važiavimą" per miestą, pro komunistų partijos rūmus ir ministerių kabineto įstaigą. Vienam skersgatvyje miesto policija kavalkadą sustabdė. Vairuotojai pasilikę savo mašinas visą naktį, aplink minia juos palaikė padrašančiais šūkiais. Policija irgi nesitraukė iš gatvės.

Šeštadienį šaukiamas komunistų centro komiteto posėdis, vyriausybė ketvirtadienį tęsia derybas su profesinių sąjungų vadais, tačiau trečiadienį Varšuvos "Solidarumas" pradeda dviejų valandų streiką. Vyriausybė išspėjo, kad gatvių demonstracijos gali nuvesti visą šalį į tragediją.

Uždraudė naudoti "Lenkiškas kumpis"

Chicago. — Mėsos gaminių bendrovė Agar Food Products Co. sutiko teisme nebevertoti ant savo kumpių dežių užrašo — "Polish brand ham". Byla buvo pradėjusi Lenkijos valstybinė kumpių eksporto įstaiga "Animex Centrala". Ji skundė teisme, kad Agar bendrovės užrašas — "Polish" — klaidina vartotojus, kečia išpūdi, kad kumpiai gaminami Lenkijoje. Teismas įsakė nuo dežučių nuimti ir užrašą "Export quality", tačiau kumpiai toliau galės vadintis — "Danzig".

KALENDORIUS

Rugpjūčio 5 d.: Sikstas, II Pop., Nona, Mindaugas, Idita. Rugpjūčio 6 d.: Agapitas, Afra, Jaugėdas, Daina.

Saulė teka 5:47, leidžiasi 8:05.

ORAS

Saulėta, karšta, tvanku, temperatūra dieną 90 L, naktį 70 L.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

BROLIUI BALIUI SUDIEV TARIANT

Chicagos skautams, tėms linksmam rajoninėje stovykloje stovyklaujant, Chicagoje, savo bute, amžinu miegu užmigo tylus ir išvermingas skautiškos spaudos darbuotojas s. Balys Vosylus.

Liepos 17 d., 7:30 val. vak., D. Petkuso šermeninienės susirinko s. Balys Vosylus draugai, artimieji ir Chicagoje likę skautininkai, kės atsisveikinti su amžinon kelionės išvykstančiu. Po religinių apeigų, įvyko trumpas atsisveikinimas, kuriame LSS vardu kalbėjo v.s. Sofija Jelionienė, ilgus metus artimai su broliu Baliu bendradarbiavusi skautiškos spaudos darbuose. Paskutinį SUDIEV tariant, skautininkai, kės pusratui apsupę karštą sugiedoję „Ateina naktis“.

Liepos 18 d. rytą, velionis buvo atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčią Marquette Parke, kur įvyko gėdulingos pamaldos už jo sielą. Po pamaldų palydėtas ir palaidotas lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse. Mielas Broli, ilseki ramybės.

IR

GYVENIMO ISKYLĄ BAIGUS

Ilgas ir netikėtumų pilnas skauto kelias iškyloje. Yra jame tyro džiaugsmo valandėlių, yra ir klūčių, pavojų, nepasisekimų.

Pagaliam, po varginančio žygio, patirties išgyvenimų, iškylojo laukia užtarnautas poilsis. Kaip visa tai analogiška žmogaus gyvenimui!

Tokį iškylos kelią ejo ir a.a. v.s. Balys Vosylus, skautas nuo pat ankstyvųjų Lietuvos nepriklausomybės metų, toje skautavimo mokykloje įgijęs tvirtus patriotiškumo ir principingumo bruožus. Todėl ir jo požiūris į lietuviškąją skautybę buvo gilus, intelektualus. Ypač daug velionio buvo tal-kinta skautiškos spaudos sri-

tyje — iki pat paskutiniųjų jo gyvenimo metų. Didelę duoklę atidavė skautiškųjų žurnalų — „Skautų Aido“ ir „Mūsų Vyčio“ redakcijose besidarbuojamas. Vienoliuka su viršum metų redagavo savaitinį skautų skyrių „Naujienu“ dienraštyje. Taipgi jo ranka, taisanti daugelio mūsų jaunesniųjų rašinius, buvo jaučiama visose spaudos darbuose, kur tik jo pagalbos buvo prašyta. Pasiimtas pareigas s. B. Vosylus atlikdavo visu uolumu.

Brolio Balio būta žmogaus, nemėgusio garsintis: jo darbas daug kam buvo net nežinomas. Jo raudono pieštuko pabraukimai pasitarnavo ne vieno iš mūsų gilesniam lietuvių kalbos pažinimui, jos gryninimui, susipažinimui su spaudos etika, nes jo tos srities žinių aruodas buvo gausus. Labai gaila, kad šios jo tautos skaudžiai per anksti netekome.

Šiam tyliam skautiškos spaudos darbuotojui, išėjusiam amžinojo poilsio, LSS jungos ir jos vadovybės vardu tariau nuoširdų, skautišką ACIŲ. Velionio artimiesiems — gili užuojauta ir pagoda.

Su a.a. br. Baliu artimai bendradarbiaujant, daugelį kartų tarėmės, ieškojome geriausių sprendimų. Jo taktas, logiškumas, jo meilė savo Tėvynei ir lietuviškam žodžiui visada liks sektinu pavyzdžiu. Skautiško gyvenimo iškylos kelias Tau, broli Baly, baigėsi. Išėinančių išsėtis, palydime Tave Bernardo Brazdžionio žodžiais iš jo eilėrašio „Pakvietimas“:

Pro naktį juodąją ir
pro tamsos bedugnę
Tu, nemarioji džiaugsmo
sielą, praeini,
Dejas ir himnus nešdama
ir žemės ugnį,
Kaip srovę tyrąją
šaltinio vandenį —

O, tolimų dienų vaikystės
sielą nemarioji,
Neatsidžiaugianti, kaip
kudikis,
gimta žeme —

Eime
atgal į prarastą
jaunystės rojų,

Į tėviškę,
nors pasakyt „sveika!“

Į kenciančią
ir pasiryžusią ištvert,

Į laukiančią,
nors atsidust ir apsiverkt,

Į Lietuvą,
nors pasakyt „sodie!“

Sesė Sofija J.

LSS TARYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAI

Mieli Broliai ir Sesės,
Ši vasara Sąjungos veikime atžymima darbingumo ženklu. Svarbesni įvykiai: 1) LSS Suvažiavimo eiga, 2) LSS Vadovų SĄSKRYDŽIO organizavimas, 3) LSS Nuostatų spausdinimas ir 4) LSS Lituanistikos Seminaro sėkmingas pravedimas.

1) LSS Suvažiavimo registracija ir kandidatų siūlymo data yra pratęsiama dėl Kanados pašto streiko, kuris sutapęs su atostogomis sulėtina šį Suvažiavimo darbotvarkės laikotarpį. Nauja data bus paskelbta pasibaigus streikui. Šiuo metu prašau visus, o ypač šakų vadovybes, raginti LSS narius registruotis ir aktyviai

dalyvauti Suvažiavime, rinkimuose ir nuomonių pareiškime.

2) LSS Vadovų SĄSKRYDŽIS įvykis 1981 m. rugpjūčio 26-27 d. Prašau atvykti jau 25 d., penktadienio vakare, — bus paruošti užkandžiai ir nakvynė. SĄSKRYDŽIS įvyks DAINAVOJE, 15100 Austin Road, Manchester, MI 48148 tel. 313-428-8919.

SĄSKRYDŽIJE kvietiami dalyvauti LSS vadovybės nariai, vietininkai ir tuntu vadijų nariai, kiti LSS pareigūnai, skautininkai, es bei svečiai. SĄSKRYDŽIJE numatyti trumpi pranešimai (po 5 min.) ir temos (apie 10 min.). Po jų bus

JAV Vidurio rajono stovyklos skautų pastovyklės „Aušra“ vadovės.

Nuotr. V. Bacevičiaus

pravestos diskusijos atskirose grupėse, suteikiant progą daugiau vadovų pasisakyti rūpimais reikalais. Grupių išvados ir nutarimai bus toliau diskutuojami bendruose sąskrydžio posėdžiuose. Spaudos ir skautiškos literatūros paroda ruošia s. G. Plačas su kitų vadovų talka ir čia bus gera proga tą parodą atidaryti. SĄSKRYDŽIO ĮVERTINIMO lapus reikės užpildyti baigiantis diskusijoms. Jie bus sugrupuoti pagal amžių, einamas pareigas ar kt. sk. veiklą ir suvestinė bus paskelbta po sąskrydžio.

V.s. Česlovas Anužis, sąskrydžio viršininko pavaduotojas, bus atsakingas už tvarką, drausmę, darbotvarkės vykdymą nustatytu laiku, transportą ir maistą. Jam bus atskirti Brolijos ir Seserijos skirti komendantai tvarkos reikalams.

V.s. Jonas Paronis, su ps. fil. Danutės Bruškytės pagalba, tvarko registraciją. SĄSKRYDŽIO mokestį \$40.00 ir registr. lapą siūsti: Jonas Paronis 6219 S. Whipple St., Chicago, IL 60629, tel. 312-737-2261. SĄSKRYDŽIO dalyviai registruodamiesi prašomi pasirinkti diskusijų grupę vadovaujantis darbotvarkėje pažymėtomis temomis ir pranešimais.

Atsivežti miegmaišį, pagalbines užvalkalas, sk. uniformą, asmeniškus reikmenis. Lovos, čiužiniai ir pagalvės yra vietoje. Prašau įsigilinti į jums suaplinkraščiu išsiųstus priedinius lapus ir atsiųsti man savo nuomones iki 8 m. rugpjūčio 7 d. Prašau Brolijos ir Seserijos Vyriausius Skautininkus ir ASS Vadijos pirmininką iš anksto paskelbti vienetais

apie šį sąskrydį ir jo darbotvarkę bei raginti jame dalyvauti. 3) LSS Nuostatai buvo paruošti išleidimui vienu leidiniu. Atiduoti spausdinti ir jau perskaityta pirmoji korektūra. Esu tikras, kad vadovų sąskrydyje šį leidinį galėsime jums įteikti.

4) Lituanistikos Seminaras skautų vadovams praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyviai sustiprino lietuvių kalbos žinojimą ir tautinį sąmoningumą. Seminaro viršininkei v.s. fil. Danutei Eidukienei, daug energijos pašventusiai šio seminaro organizavimui ir sėkmingam pravedimui, virš. pavaduotojai s. Marytei Utz, lektoriams: v.s. kun. J. Vaišniui, mok. J. Masilionui, s. fil. dr. T. Remeikiui ir muz. Faustui Stroliai LSS vardu tariau nuoširdų skautišką acū. Visiems seminaro dalyviams linkiu įgytas žinias tolydžio tobulinti ir šviesti lietuviškumo pavyzdžiu savo vietuose.

Budžiai
v.s. Sigitas Miknaitis
LSS Tarybos pirmininkas

PAŠNEKESYS APIE POGRINDŽIO SPAUDĄ

Trečiadienį, liepos mėn. 15 d., „Aušros Vartų“ tunto menėje skautų vyčių ir vyresnių skautų pastovyklės ir vadovai dalyvavo pokalbyje apie po grindžio spaudą. V. sl. Rasa Kaminskaitė, kuri suruošė pašnekęs, susirinkusiems pirmaisiai išaiškino abiejų stovyklų vardų ryšius su po grindžio spauda. Dr. J. Basanavičiaus redaguojama „Aušra“ buvo pirmasis lietuviškas periodinis spaudos leidinys, o dr. V. Kudirkos „Varpas“ buvo antrasis. Abu laikraščiai buvo

slaptai leidžiami spaudos draudimo metu (1864-1904). Dabar okupuotoje tėvynėje, rusams uždraudus lietuviams išsireikšti tautiniais ir religiniais klausimais, vėl reikalinga po grindžio spauda. Ji informuoja lietuvius apie bažnytinis, istorinius, kultūrinius, socialinius ir politinius reikalus. Lietuvių rusinimo ir persekiojimų aprašymai skatina žmones išlaikyti lietuviybę ir siekti nepriklausomybės. Dabar yra žinomi šešiolika po grindžio spaudos leidinių. Jų tarpe žymesnieji yra: pasirodžiusi jau prieš devynis metus „LKB Kronika“ ir Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai minėti išleistas „Alma Mater“. Šis leidinys pasizymi tuo, kad pradėjo dialogą tarp Lietuvos ir išeivijos jaunimo. Po grindžio spaudos bendradarbiais yra didelis pavojus ir nėra be sunkumų. Nėra spausdintų, rašymo mašinėlės turi būti užregistruotos, kad okupantai galėtų rašytojus susekti. Todėl redaktoriai dažnai rašo viską ranka, o paskui daug laiko praeina, kol ta viena kopija pasiekia vakarus, keliaudama nuo vieno skaitytojo iki kito. Kai kurie leidėjai, pavyzdžiui „Aušrelės“ ir „Laisvės Šauklio“, buvo saugumo sugauti ir ilgai išbus kalėjime ir darbo stovyklose.

Spauda nėra vienintelė šių dienų tautos atgimimą raginanti priemonė. Radijo programos: „Amerikos Balsas“ ir „Laisvės Radijo“ yra transliuojamos į Lietuvą. Nepažędami priešpaudos disidentai, jų tarpe vyriausias „Vyties“ redaktorius Vladas Šakalsys, pabėga į užsienį. Šiame pašnekesyje sesės ir broliai gavo daug progų pasidalinti mintimis ir įspūdžiais. Visi bandė atsakyti į grupės statomus klausimus. Ypač ilgai diskutavome po grindžio spaudos svarbą mums išeivijoje. Pasakojimai apie Lietuvos gyventojų kovas stiprina išeivijos viltis, kelias bičiulystės jausmą. Buvo pabrėžta, kad mes, toli nuo tėvų žemės, turime pareigą

Stovykloje susitikusios linksmos sveikinasi LSS vyr. skautininkė v.s. Irena Kerelienė ir paukštytė kandidatė Onutė Utz.

Nuotr. V. Bacevičiaus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kiūr — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuofira. Nesuadintų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

dirbti Lietuvos labui, ypač apšviestdami jos buitį kitiems.
psl. Ramona Steponavičiūtė

GANDŲ KAMPĖLIS

Ana (žemaitė) ambulatorijoje porijo:

— Radžiūns nusipirka ūdams elektrinę kiedę, kuri viską čirškini, tik ne ūdus.
— Atėjo pas mane jūrų skautes ir nerand kaip išeit. Anai sakau: „Eik, ale, per anas duris. Ana sako: „Mano vardas Birute, ne Ale“.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30
Val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 14 ir 79 antr., antr., ketv. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477, rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, rez. GÁ 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2639 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDUKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168, rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 10-3 val. p. p. ir 3 val. p. p. Treč. susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ZYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. kasdien 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

IŠDUOTAS KRAUJAS

„Yra taip pat ir statistiniai duomenys, kuriuos galima surasti Packingtown'e, parodą kaip visa tai paliečia darbininkus...“

Pavyzdžiui, buvo vyrų agurkų kambariuose, kur senis Antanas mirė, kurių retas iš jų nenešiojo siaubo dėmės ant savęs. Jei tik įsibrėžė pirštą, bestumiant agurkų mašinos ratukus, tuojau žaizda, atnešanti mirtį. Arba jų pirštai buvo nuėdami rūgštis.

Skerdikų, tvarkos prižiūrėtojų, jautienos kaulų išėmėjų; visų, vartojančių peilius, dažniausiai rankos be nykščių. Vietoj nykščių — mėšos gabalas, prie kurio vyrai peilius spaudžia... Vyrai nebeturėjo nagų, — juos visus nutrindavo, nutraukiant odas. Jų krumpilai taip išbrinko, kad pirštai yra išskęsti kaip vėduoklės. Vyrai dirbo virimo kambariuose, tarp garų ir susirgindinančios smarvės, kur karaliavo atvira džiova.

Buvo vyrų — jautienos nešiotų, kurie tempė 200 svarų gabalus į šaldytus vagonus — bausis darbas, kuris prasidėdavo ketvirtą valandą ryte ir kuris pačius galingiausius vyrus nualindavo per kelis metus. Buvo vyrų, kurie dirbo šaldytuvuose. Juos reumatizmo ligą nugalėdavo per penkerius metus. Buvo vyrų — vilnos pešėjų, kurių rankos būdavo sužalojamos greičiau negu agurkininkų, nes avinių kailių turėjo būti dažomi rūgštimi, kad vilna atsiluosuotų, iš kurios pešėjai vilną traukdavo plikom rankom; rūgštis nuėsdavo jų pirštus.

Buvo vyrų, galvijų „kelėjų“, kurie turėdavo bėgti nuolat pasilenkę. Tas pasilenkimas juos įpratino po kelerių metų vaikščioti kaip šimpanzės.

Blogiausiai tačiau buvo tai trąšos ir virimo kambarių vyrai. Šių žmonių nebuvo galima rodyti apsilankančiam, nes smarvė svečią galėtų nuo šimto ydų atstumti. Vyrams, dirbantiems garų apšildytose kambariuose, buvo nuolat pavojaus dėl atvirų katilų; kai į juos kas įkrisdavo tik kūno dalis ištraukdavo — daugiausia kaulus, o kitos kūno dalys kaip duriamos durys.

Sitai garsusis amerikiečių rašytojas Upton Sinclair 1906 m. aprašė Chicago skerdyklas savo romane „Džiunglės“.

Tai buvo realistiškas darbininkų aprašymas, kurio vyriausieji veikėjai buvo lietuviai.

Pats romanas prasideda lietuviškų Onos Lukosaitės ir Jurgio Rudkaus vestuvių aprašymu.

Romanas greičiausiai apima 1900 — 1906-ųjų metų laikotarpį. Tuo pačiu metu, 1904 m. birželio mėn. 16 dieną, į Chicago atvyko kun. Aleksandras Skripkus ir pradėjo organizuoti naują lietuvių parapiją Town of Lake (šiuo vardu yra žinoma skerdyklų apylinkė) kolonijoje. Tais pačiais metais buvo pradėta statyti, 1905 m. gegužės 7 dieną atidaryta lietuviškoji bažnyčia. Parapija pavadinta Sv. Kryžiaus vardu.

Kartu parapijoje pradėjo veikti ne tik mokykla, bet ir įvairios organizacijos ir rateliai.

Garsi apie Sv. Kryžiaus parapiją. Apie jos istoriją sužinojęs buv. „Draugo“ redaktorius kun. K. Baro knygos „Sv. Kryžiaus lietuvių parapijos 50 metų istoriniai bruožai“, išleistos 1954 metais.

Nėra abejonės, kad ir Sinclair'o „Džiunglių“ lietuvių priklausė, bent nemaža dalis, Sv. Kryžiaus parapijai. Turbūt ir aprašomosios Jurgio Rudkaus vestuvės įvyko lietuviškos parapijos bažnyčioje.

Istorijos eigoje Sv. Kryžiaus parapijos dabartinė didingoji bažnyčia pakeitė pirmąją 1915 metais.

Jei pati Sv. Kryžiaus bažnyčia mus imponuoja savo didingumu, tai parapijos pamatai, menas ir didžiausias turtas — žmonės mus pritrunkia savo nemirštančiu ir šventu pasiaukojimu Kristui ir jo Bažnyčiai.

Yra nepaprastai svarbu atsiminti ir niekada neužmiršti, ką tai reiškia Sv. Kryžiaus bažnyčiai visiems Amerikos lietuviams; pirmasis parapijos klebonas Skripkus, vėliau kun. Linkus pastatė meniškai išpuošia ir nuolat ji gražina. Didinga Sv. Kryžiaus bažnyčia yra neįkainojamas lietuvių materialinis ir moralinis turtas.

Galbūt mes Sv. Kryžiaus parapijos turtą (medžiaginį) galėtume ir apskaičiuoti, pasikviesdami turto apskaičiuotojus. Tai dar įmanoma.

Tačiau nevalia, kartojų nevalia, net ir bandyti apskaičiuoti Sv. Kryžiaus parapijos ir bažnyčios statytojų ir rėmėjų moralinį turtą. Jis nėra įkainojamas. Jis — deimantas iš deimantų visos katalikų Bažnyčios istorijoje.

Ne veltui šį žodį pradėjome su ilgu Sinclair'o aprašymu apie skerdyklų darbininkus.

Tie darbininkai — didvyriai — Sv. Kryžiaus parapijos statytojai — yra mūsų tautos didieji kovotojai. Tai lietuviškieji džiunglių partizanai savo nemirštančiu pasiryžimu, krauju ir asaromis pastatė paminklą Lietuvai.

Užgulti, išnaudoti, nukankinti ligi paskutinio kūno trupinio Durham skerdyklose, jie klupo ir vėl kėlėsi, kad amžinai gyventų, kad pasauliui įrodytų, ko vertas yra tikintis Kristumi lietuvis.

„Džiunglių“ ir Sv. Kryžiaus parapijos lietuvis savo kovą prilygo mūsų nežinomajam Partizanui, kovojusiam visur ir visada prieš komunistinį kraštą okupantą.

Nebylys pasaulis išdavė mūsų partizanus Lietuvoje. Mes išdavėme skerdyklų partizanus patys savo rankomis. Už tai galime susilaukti didžio keršto. Išduotas kraujas to reikalauja.

Liepos 22 d. dienraštis „Draugas“ kuklia kronikine žinute pranešė apie mirtį. O didelė tai buvo mirtis. Verta mūsų visų dėmesio ir užsipeilinti daugiau negu kronikos.

Skaitėme, kad kun. Vito Mikolaitis, Sv. Kryžiaus parapijos klebonas, Chicago arkivyskupo kard. J. Cody patvarkymu, iškeliamas asistentu į Svč. M. Marijos Gimimo par. lietuvių bažnyčią Marquette Parke, o Sv. Kryžiaus par. administratorium paskirtas klatrinietis vienuolis kun. Joseph Paplauskis.

Finito. Viskas baigta. Sv. Kryžiaus lietuvių parapija nutrinta iš lietuviškųjų parapijų skaičiaus. O mūsų pasididžiavimas, bažnyčia, greičiausiai atiteko ispanų kilmės katalikams.

Lietuviai katalikai nebepajėgė ar nesugebėjo perkelti Sv. Kryžiaus parapijos užmiestini. Už didingą pastatą niekas nieko negavo, o partizaninė kova įkurtą parapiją jau niekur neatsigaus.

Šimet Lietuvių Bendruomenė ir Kunigų vienybė pasiskelbė šiuos metus „Parapijų metais“. Žinia, visa toji deklaracija tai tik vaikų žaismas. Kalbos dar neišgelbėjo nė vienos lietuviškos parapijos. Reikia konkrečių pastangų, tokių kaip Detroito ar Clevelando lietuvių.

Lietuviškos parapijos Chicagoje, įskaitant ir Marquette Parką, skamba paskutiniais varpai.

Ar mes ir toliau stovėsime tik klausysimės tų varpų skambėjimo ir toliau išdavinsime senųjų parapijų kūrėjų kraują, ar mes ką nors darysime — priklauso nuo mūsų. J. Soliūnas

Neskaitytas romanas ir ateitininkų sąjūdis

Pirmas romanas po „Algimanto“

netenka laukti dailiosios literatūros kūrinių.

Turinio santrauka

Pasirodo, kad lietuviškoje raštyje kartais galima rasti tokių knygų, kurių nežiūkai bet kurio literatūros mėgėjo bibliotekoje. Tai patyriau, bešniukštinėdamas Argentinos marionų knygų spintose, Avellanedoje, Buenos Aires. Tarpe daugelio įvairių žinomų knygų, išleistų įvairiais laikais Lietuvoje ar išvykioje, užkopiau ant Pr. Naruševičiaus knygos, pavadintos „Gyvenimo kova“, visuomeninio romano, išleisto Šiauliuose 1929 m. Kultūros švietimo draugijos.

Knyga pavartęs, vėl ją padėjau į šalį. Tačiau vėliau pradėjau prisiminti, kad, dar Lietuvoje gyvenimas, buvau girdėjęs apie pirmąjį romaną, išleistą Lietuvoje po Pietario „Algimanto“. Dėl to kita rytą grįžau atgal prie Naruševičiaus romano ir pradėjau jį skaityti. Vėliau, grįžęs Chicago, emiau teirautis pas literatūros žinovus, kas galėtų būti tos knygos autorius Pr. Naruševičius, tačiau niekas nieko man negalėjo pasakyti. Tuo nemažai stebėjau. Atrodo, lyg kokia keista užmarštis skraistė yra užkristusi ant šio autoriaus.

O tačiau kompoziciniu atžvilgiu tai yra labai gerai parašytas romanas. Įvykiai seka vienas po kito, vienas kitą papildydami kitose aplinkybėse, perkeltant svarstomą problemą į kitas sritis ir į įvairias pasaulio šalis. Knyga vaizduoja angliškos šeimos dorinę krizę viso pasaulio ekonomijoje ir politinėje situacijoje 1919–23 metų laikotarpiu. Tai autorius formaliai pažiūri savo įvade. Knygoje yra lytinio palaidumo aprašai.

Asmeniniai išgyvenimai vyksta ekonominėje ir politinėje to laikotarpio krizėje, įmanant netik Angliją, Prancūziją, Vokietiją, bet ir Sovietų Sąjungą bei Kiniją. Atrodo, kad tai autoriui rūpėjo pirmiausia, nes žodys skaitytojui jis rašo: „Vadinasi, šio veikalo romaniška yra tik lengva ir visiems įmanoma dėsmo formos. Todėl šį romaną“.

Šalia šio veikalo istorinio ir dalykinio pobūdžio vis tiek tai yra romanas. Jis prasideda pasakojimu, kaip pasiturintis tradicinės anglų šeimos sūnus Vudsonas pasidaro anglų ir alyvos tresto įtakingu dalininku. Pats būdamas katalikas, atšala nuo tikėjimo, veda katalikę žmoną, susilaukia dukters Meri. Persikėlęs gyventi Londoną, užmiršta žmoną ir dukterį. Žmonai mirus, dukterį, negavusi gero išauklėjimo, susideda su komunistiniu jaunuoliu. Šis už revoliucinių idėjų skleidimą patenka kalėjimą. Meri, nutrūkus jos ryšiai su tėvu, kurį jį niekino, pasidaro prostitutė. Tėvas apsiėmęs kapitalistinės sistemos negerumais ir neįstengdamas jų taisyti, gyveno tuščiai. Pasinėšęs į palaidą gyvenimą, kartą ištvirkavimo namuose sutiko savo dukterį. Tas susitikimas pakeitė abiejų gyvenimą. Tėvas pradėjo studijuoti galimybes taisyti kapitalistinio gyvenimo negeroves, o dukterį išvyko ieškoti tikrai žmogiško gyvenimo Maskvoje. Ji susipažino su komunistinio ideologais, tačiau komunistas jos nepatenkino. Susidragavusi su vienu įtakingu partijos žmogumi, išvyko Kinijon, kur jis buvo siunčiamas kelti ten revoliucijos. Jis ten buvo sugautas ir sušaudytas. Ji taip pat buvo areštuota, tik vieno kiniečio aristokrato sūnaus išgelbėta. Buves jos mylimasis, komunistas Skotas, atsidėjęs kalėjime ir susitikęs su Meri tėvu, vyko jos ieškoti į Maskvą ir Kiniją, tačiau rado ją tik mirusią.

Toks yra scheminis romano turinys, tačiau jo skaitymas sudaro turtinę įspūdį, nes yra perpintas įvairiausių šio šimtmečio pradžios liberalistinio žmogaus ieškojimų. Šalia to, personažų išgyvenimų aprašymas yra, nors neišstėtas, bet jautrus ir ne be psichologinio pavaizdavimo. Laisvas erotinio santykiavimo apibū-

VYT. BAGDANAVIČIUS

dimas daugeliui lietuvių skaitytojų buvo per daug grubus. Dėl to nenustatė, kad kažkurio to Marjonų knygyno globėjo buvo ant viršelio raudonu pieštuku užrašyta: „Blogo knyga“. Tai reiškia, jog ji netinkama skaityti parapijos knygyno skaitytojams. Ją aš iš tikrųjų ir radau padėtą atskiroje vietoje.

Romantinė ir futuristinė poezija

Kadangi knyga dabar yra neįgaunama, manau viena kita ilgesnė jos ištrauka padės susidaryti tikslesnį vaizdą ne tik apie autorius kalbą, bet ir apie romano protagonistų dvasios stovį. Susitikimas su dukterim ištvirkavimo namuose šitai nuteikė Vudsono gyvenimą.

„Po paskutinio pasimatymo su Meri jis pakeitė visą savo gyvenimą. Nustojė alkoholinius gėrimus vartojęs, atsiskyrė nuo moterų, nutraukdamas su jomis bendrai visus ryšius, nebesirūpino tiek daug tresto reikalais, o atsidėjęs nagrinėjo visuomenės gyvenimo būdą, norėdamas rasti būdą joms pašalinti. Toji gyvenimo permaina iš pradžių pataisė kiek jo nuotaiką. Ji padarė jo gyvenimą kilnesnį ir davė jam progos jaustis pažangiu žmogumi. Tokiu būdu jis buvo labai patenkintas įvykiais atmaina.“

Tačiau, juo daugiau jis gilinos į visuomenės gyvenimo ydas, be jokios sistemos naudodamasis įvairiausių kryptių knygomis ir mokslo žmonių aiškinimais — juo labiau jo nuotaika ėmė smukti. Skaitydamas knygas ir klausydamas visokių aiškinimų, jis aiškiai suprastavo tiktai neigiamas visuomenės gyvenimo šalis, o teigiamųjų jis niekur nerastavo. O kada imdavo galvoti apie reformas, tai nuomonių įvairumas ir projektų gausumas taip supainiodavo jam mintis, kad jis galų gale nieknieko nesuprastavo. Kartais net imdavo manyti, kad niekas ir niekuo negali padėti.

Vienas būdamas jis dažnai pats vienas galvodavo, ar tikrai taip yra, ar tikrai niekuo negalima padėti. Tačiau, nors ištisas naktis jis pragalvodavo, jokios išiešties negalėdavo surasti. Visa tai, bendrai paėmus, dažnai išvedavo Vudsoną iš kantrybės, ir tada jo susirūpinimas pasiekdavo tokį laipnį, kad niekas negalėdavo su juo susikalbėti.“

Idomias dalykas, kad šis susikirtimas romano prototipistą, o kartu ir jo autorių suvedė su poezijos kūryba. Kartą, bevaikščiadamas Londono gatvėse, jis užkalbino ant suolelio sėdintį senąją poną, paklausdamas ar tik jis nebus poetas. Užkalbintas poeto neprisipažino, bet pasisakė esąs rašytojas Uolštyras. Atsidėjęs ant to paties suolo, Vudsonas pradėjo klausinėti, „Kokią naudą žmonijai duoda literatūra“. Iš rašytojo aiš-

kinimų jis nieko nesuprato, bet paprašė Uolštyrą atnešti jam „pasiskaityti keletą dailiosios literatūros veikalų, priklausančių įvairių kryptių autoriams“.

Epizodas pasakojantis, kaip Vudsonas reagavo į jam atneštas knygas, yra vertas pasiskaityti beveik ištisai, nes jis vaizduoja kaip tik šio šimtmečio pradžios literatūrinio skonio pasikeitimą tiek Vakarų Europoje, tiek Lietuvoje. Autorius paduoda schemiškai Vudsono susitikimą su dvejopu pobūdžio knygomis. Iš jo redagavimo grietūmo labiau pajusime tą literatūrinį skirtumą, kurį išgyveno mūsų šimtmetis:

„Vudsonas pradėjo skaityti. Paėmęs pirmą pasitaikiusią knygą, nežiūrėdamas nei antgalvio, nei autoriaus, atsiskleidė knygos vidurį ir perskaitė: „Kada linksmai patekėjusios saulutės pirmieji meilės spinduliai žadino iš miego žmones, gyvulius ir visą gamtą, dar niekas nežinojo, kiek džiaugsmo, baimės ir kančių turėjo pergyventi šią tamsią, slėpinągą naktį, tebe klūpodama prie kryžiaus mūsų Agnė. Palydėjusi į tolimą kelionę savo mylimą berniuką, kuris atsišveikindamas praleido pas ją visą naktį, ji parpuolusi ant kelių meldė Dievą, kad suteiktų jam sveikatą ir savo dievišką palaimą...“

Perskaitęs šią vietą, jis numetė knygą į kampą.

Paėmė antrą ir taip pat iš vidurio pradėjo skaityti: „Aš noriu pakilti į tolimą aukštį. Kad ten debesyse skrajodamas kaip paukštis. Galėčiau sutikti pasaulio Kūrėją. Ir drąsiai be baimės jam tiesą išdėsi: „Pasauli, sukūręs ir žmones sutvėręs Tu juos pamiršai! Tad klausyk! Palik savo dangų ir leiskis ant žemės kaip gali greičiau, Tik skubėk! Tenai pamatysi, kaip žudosi žmonės, Užmiršę atskirti kas gera, kas bloga; kaip jie vienas kitą be gailėsčio smaugia. Ir tave pamiršę jau garbina aukščiau...“

Perskaitęs šias eilutes, Vudsonas kiek pagalvojo, o paskui, užvertęs knygą, sviedė ir ją į kampą. (183–184 ps.).

Čia pat Vudsonas susitiko su, kaip autorius vadina, futuristine literatūra. Ir jo reagavimas buvo kitoks:

„Paėmė trečią ir atsiskleidęs pradėjo skaityti: Jau sušvilpė švilpukas. Ir, kaip Afrikos liūto staigumas, Privertė bėgti milijonus žmonių. Nors jie dar norėtų voliotis po lovą. Lygiai taip, kaip mėnulis voliojasi danguje. Bet jiems tinka mašinos, Kurios, kaip mergos, juos apkabina“

Kitą dieną jis pasiėmė su savimi prieš porą mėnesių suėitą ir bičiulišką merginą Beverly Katz ir su ja nuvažiavo į universitetinio klubo seminarą. Jis susipažino su Beverly pornografinės estetikos kurse. Mergina, kaip ir jis, svajojo apie prozą, apie gerai parduodamą veikalą, maišė Kerouaką su George Segaliu ir literatūrą vadino „žurnalistine stichija“. Ji vis ketino subręsti ir duoti žurnalistiką klasiškų, meniškų reportažų. Iš jos Girinis pasigavo ir Trumano Kapotės apoteozę.

Universitetas buvo kitame mieste. Reikėjo toli važiuoti. Greitkeliu virgiskai gulė po ratais. Padangos užė. Buvo stebuklas: tam tikrą greitį pasiekęs Girinio automobilis tobulai tyliai skynė mylią po mylios ant savo jau perkrautos myliažo skalės.

(Bus daugiau)

Ir taip prispaudžia prie savęs. Kad pasidaro lyg ir vienas kūnas...“

Nesuprato. Perskaitė dar sykį; pagalvojo ir pasidėjęs knygą šalia savęs ant stalo, paėmė kitą. Atsiskleidęs pirmąjį puslapį, jis ėmė skaityti:

„Propeleris šneka, O motociklas perbėgo kelią. Galva suskandėjo, Ir pinigai nuriedėjo Toli, toli. Surinkau Atsiliepę popuusas Ir pradėjo žąsi pešti. Telefono linija, Kaip kokia lelija, Kabinasi, Lipinasi. Troškū. Bevaikščiadamas po Australiją, Radau Meksikoją skylutę. Pirštu užkimsčiau Ir pradėjau šaukt: — Au-au!“

Patiko. Toliau beskaitant dar labiau patiko. Pabaigęs pradėjo ieškoti daugiau tokių knygų, bet jų neradęs, ėmė vėl iš pradžių tą pačią skaityti.

Šią knygą jis nutarė pasilikti sau, o visas kitas, kitą rytą per tarną grąžino Uolštyrui, prašydamas prisiųsti daugiau tokių, kaip jo pasiliktoji. (184–184 ps.).

Toliau autorius pasakoja, kaip Uolštyras atsivėdė pas Vudsoną tos knygos autorių Bruką, ir tarp jų prasidėjo diskusijos apie šios literatūros vertę. Brukas šios rūšies literatūrą pristatė kaip mūsų laikų moderniško miesto žmogaus literatūrą, kuri neturi laiko ilgiau susitelkti prie savo mintų. Tam turėjo laiko praėjusio šimtmečio žmogus, kuris važinėjo arkliais. Mes, sėdėdami eksprese ar lėktuve, neturime laiko nei galimybes visko pamatyti. Vudsonas padarė glesnį ir kartu bevilniškai šios literatūros vertinimą. Jis sakė:

— Perskaitęs šį veikalą aš nieko nesupratau, bet man patiko jo beprasmiškumas. Kuriems galams ieškoti kokios nors prasmės literatūroje, jeigu pats mūsų gyvenimas yra beprasmiškas. Užtat aš visai sutinku su ponu Bruko nuomone, kad futurizmas eina kartu su gyvenimu (187 ps.).

Futuristinį veikalą skaitydamas, aš gerėjau jo tyčijomui iš visko, kas daugumai dar tebėra gražu ir malonu.

Gyvenimas taip skaudžiai pasityčiojo iš manęs, kad dabar aš pats su pasitenkinimu tyčiojuose iš kitų. Ir kaip nesityčiojoti matant, kaip žmonės gėris ir džiaugiasi tuo, kas bus priežastimi būsimųjų jų nelaimių.

Beprasmiškas gyvenimas, beprasmiškas gyvenimo džiaugsmas, o pats žmogus — kvailys. Tad juokimės iš savęs, iš kitų ir iš visko, ką mes sukūrėme.

Po šių žodžių Vudsonas pradėjo it beprotis kvatoti (188 ps.).

(Bus daugiau)

Rašyt. J. Švaistas, prof. M. Biržiška ir Raimundas Pažėra klausosi paskaitos. Jų jau ne vieno nėra gyvųjų tarpe.

ATOLAS — KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

Feliksas linktelėjo galva. Jis suprato: Vingra negali gyventi be tos gražios patelės.

— Ji čia mano orbitoje, — paaiškino Vingra. — Merdi už spintos. Kadaise ji mėgdavo to vietos sustoti ir stebėti mane prie stalo, prie darbo. Paskui pasilenkdavo į mane, veidu užstodavo mano darbus ir bučiavo... Kadaise ji buvo čia kaip obeliskas šventyklos aikštėje. Kadaise... Hm! Kadaise. Reikia psichinės amputacijos. Drauguži, tu būk liudytojas.

Vingra pakėlė Loros atvaizdą ir brutaliai perlenkė kartoną perpus ir dar. Pasidarė sulankstyto kartono gniužulas. Svečių kambarį Vingra atseko dujų kranėlį. Melsva liepsnelė smulkiais liežuveliais pašoko ant metalinio stovo. Vingra įmetė Loros maketą į židini. Sekundei nubėgęs, liepsna pagavo kartoną. Godūs liežuveliai žaidė, bėgdami per kartoną, virpėdami kilo ir nyko, čiūžė ir skėjo. Netrukus tai buvo ištisa oranžinė ugnis ir plačiame židinio ruime. Deganti masė pliusko, trūpėjo, magiškais būdais rodė — čia deganti Loros ranka, čia lieponio jos plaukai. Staiga liepsna prasiskleidė ir dėmesingas Loros akių žvilgsnis įsiremė į šurpių autoritadę stebėtinus vyrus. Lieponojantis gniužulas supliuško, pasruvo liepsna. Per kelias minutes Loros atvaizdo kremacija buvo baigta.

— Norėčiau tikėti telepatija, — ledo šaltumu pasakė Vingra, — kad šį momentą Tina pajustų atsiminimo aitrą.

Vėliau jie gerė, pabrėžtinai gyvai kalbėjo apie milžiniškas Arabijos įmones, kurios ieško gerų naftos ir petroleumo chemikų ir žinovams moka pasakiškus atlyginimus.

Girinis nervino jo automobilio slopintuvai. Nenušlopintas motoro urgesys, motorą įkuriant, buvo panašus į sprausminio lėktuvo griausmą. Girinis girdė negalėjo apsispręsti: ar vežti į taisyimo garažą savo platų, kaip jis vadino „laivą“, ar dar pavažinėti su sprausminio lėktuvokanonada? Kartais motoro siausmas jam patikdavo. Tai buvo savotiško ir liguisto prestižo dalis. Taip jis sugavo tą pasitenkinimą iš vietos, šuoliu atsiplėjęs kelinėn Vingros ir Felikso akivaizdoje.

Kriokasmas talkino išvažiavimo pompastiškumui. Sakysim, išvažiavęs iš Vingros gatvės patyliškai, nėra efekto! Išvažiavo neva vogčiomis. Dabar gi toks triukšmingas sprausminis spektaklis. Draugai pamojus galvomis ir nusišypso: originalas!

Buvo šalto birželio vidury. Tai buvo Giriniui nevaisingas metas. Jis negalėjo rašyti savo recenzijų. Jam stokojo pyktis. Visos knygos atrodė anemiškos, sunkios, negyvo vaisiaus užuomazgos ant sausos šakos. Be to, dabar jis ieškojo siužetų sau. Tiek prikritkavęs svetimų siužetų, jis vis nepajėgė turėti tinkamo sau. Jis gi turi pasirodyti nepalyginamoje šviesoje.

Birželio vidury buvo, jis tarėsi, nevaisingas ir jo siužetams. Tai metas bendrauti su žmonėmis, juos stebėti, įspūdžius dėti į atsargas, galasti siužetus, tipus ir idėjas.

— Aha, aha! — jis svarstė važiuodamas, — Vingra neatskleidžia savo skyrybų toną. Ten, aišku, intymiausiojo intymumo aruodai. Laiko juos po raktu. O gi kapitalas! Atsipažinti liūdni, linksmi, žaismingi, pikty judesiai, suragusio veido... Vingra suka klausimus šonon. Aišku, Vingros siužetas tuo tarpu nėra būsimam veikalui radiny. Reikia ieškoti sadietiškesių žmogžudysčių, nupiautų galvų, tuzinlavonų. Ir visa tai sukrovus į veikalą, parašyti: „Vertimas iš

lietuvių kalbos“!

Jis prisiminė, kad per kietai pasisakė prieš poeziją. Jis svarstė:

— Poezijos stichija turi nepateisinamą loginę ydą. Dirbtinis kalbos ritminis. Realybės gal tik cirko pajacos galėtų stengtis kalbėti ritmais ir rimais. Dabar, kad lengviau galėtų prilepti puslapi, poetai varo baltomis eilėmis. Rimas palaidotas, viešpatauja ritmas. Juk cirko arenoje, su metafiziškais atodūšiais klounas sako publikai: Sveiki gyvi, mieli žmonės! Eiat kilę iš beždžionės. Tik aš vienas, kaip matyti, esu kilęs iš mamytės...

Kaip motociklininkų gaujos nariui patinka jo motociklo dardeysys, taip Giriniui ėmė patikti jo automobilio motoro griausmas ir poezijos visiškas paniekimas. Tai jėgos ir vyriškumo įrodymas. Plaukai pradeda išdaviškai bėgti nuo viršugalvio. Tai patinka moterims.

— Duokite man siužetą, — jis pasakė garsiai savo automobiliui, — aš pasuksiu pasaulį...

Kitą dieną jis pasiėmė su savimi prieš porą mėnesių suėitą ir bičiulišką merginą Beverly Katz ir su ja nuvažiavo į universitetinio klubo seminarą. Jis susipažino su Beverly pornografinės estetikos kurse. Mergina, kaip ir jis, svajojo apie prozą, apie gerai parduodamą veikalą, maišė Kerouaką su George Segaliu ir literatūrą vadino „žurnalistine stichija“. Ji vis ketino subręsti ir duoti žurnalistiką klasiškų, meniškų reportažų. Iš jos Girinis pasigavo ir Trumano Kapotės apoteozę.

Universitetas buvo kitame mieste. Reikėjo toli važiuoti. Greitkeliu virgiskai gulė po ratais. Padangos užė. Buvo stebuklas: tam tikrą greitį pasiekęs Girinio automobilis tobulai tyliai skynė mylią po mylios ant savo jau perkrautos myliažo skalės.

(Bus daugiau)

Kruvinosio Birželio demonstracijos birželio 14 d. Bostono miesto centre. Demonstracijoje buvo minimi 1941-ji metai, kada iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos buvo žiauriai ištremti apie 10 procentų gyventojų, kurių daugumas buvo Sibire sunaikinti. Nuotraukose tik dalis demonstracijų.

BOSTONO ŽINIOS

STEBĖKIME TELEVIZIJĄ

Kaip praneša Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės pirm. Aloyzas Astravas, WBZ televizijos stotis, Bostone kanalas 4, "Speak Out" programoje išpareigojo paskelbti Pavergtųjų Tautų Komiteto paruoštą atsisaukimą nurodytomis dienomis:

Rugpjūčio 4 d., antradienį, tarp 9 val. ryto ir 12 val., rugpjūčio 5 d., trečiadienį, tarp 1 ir 5 val. p. p., rugpjūčio 7 d., penktadienį tarp 11:30 val. vak., ir 2 val. ryto ir rugpjūčio 8 d., šeštadienį tarp 7:30 ir 8 val. vakaro.

Skirtingi laikai parinkti todėl, kad visi TV žiūrovai turėtų galimybę tai išgirsti.

Atsisaukimo tekstas angliškai (dar negalutinis):

News medžia, including WBZ, have remain silent about torture and genocide committed by the Soviet communists.

In 1959 when president Eisenhower declared "Captive Nations Week" there were 22 nations enslaved by Communist. Today there are 47 nations. Communists have exterminated 143,000,000 people.

The press and media have chosen not to report or editorialize against the brutal Soviet expansion. 33 nations came under communist control do to the silence which permits Moscow to execute unopposed its plan for world domination.

Of the people who escaped the Red Terror more than 250,000 live in the Boston area. We are angry and we are frustrated by this silence of the press which keeps our hope and struggle from the public. Silence sides with genocide. We must continue our struggle and to keep alive the hope of freedom for the billion people still enslaved by the communism.

TAUPYKIM "TAUPOJE"

Nuo liepos 15 d. jau oficialiai įregistruota ir gautas chartis lietuvių kredito unijai "Taupa". Ji dabar yra Amerikos Kreditų unijos narys ir valdžios prižiūrima bei kontroliuojama.

Apie pirmąjį unijos susirinkimą jau buvo rašyta. O dabar pranešama, kad "Taupa" jau veikia, ir lietuviai gali įnešti savo pinigų taupymui į šią kredito uniją. Įnešti pinigai iki 100,000 dol. yra valdžios apdrausti, tai reiškia, kad nežus. Taupa mokės už įneštus indėlius

galimus aukščiausius procentus. Pvz., iki liepos 27 d. buvo už paprastus indėlius mokama 7%, o už terminuotus (6 mėnesių certificate) įnešus 500 dol. iki 10,000 dol. mokesio 12%, o jeigu daugiau kaip 10,000, tai 15,56 proc. Kaip bankuose, taip ir čia mokami procentai keičiasi. Tačiau čia visada bus mokama aukštesni, nes išlaidos mažesnės. Be to, visas pelnas, kuris bankuose eina į kitaučių rankas, čia eis į pačių lietuvių ir lietuviškiems reikalingas. Šios kredito unijos nariu gali būti įnešus 5 dol.

Tad, kaip matome, mes lietuvių galime naudotis šia unija ir apsimoka joje taupyti. Unijos adresas: Lietuvių Kreditų unija, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127 arba P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

A. a. KATRINA BATAITIENĖ

Liepos 24 d. Carney ligoninėje Dorchesterio mirė Katrina Bataitienė sulaukusi net 99 su puse metų. Buvo pašarvota Casper laidotuvių koplyčioje. Palaidota liepos 28 d. po šv. Mišų iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios senosios Kalvarijos kapinėse. Jos vyras Antanas mirė 1962 m.

Katrina buvo viena iš pirmųjų šv. Petro lietuvių parapijos narių. Ji paliko nuliūdime augintinį George Laukaitį.

PARENGIMAI

Minkų radijo valandėlės gegužinė - piknikas su įdomia programa įvyks rugpjūčio 9 d. Romovos parke Brocktone.

Laisvės Varpo rudens parengimas, kuriame bus gražus vaidinimas, įvyks spalio 4 d. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje So. Bostone.

NUKIRS NET PASKUTINĮ MEDĮ IR KROMĄ

Paskleidant okupuotos Latvijos "Mokslų ir Technikos" Rygoje nr. 4 žurnalą, pajaučiame net tam tikrą palengvinimą, matant gražų miško vaizdą, bet antraštė "Medienos resursai Latvijoje" verčia susimąstyti.

Iš tiesų, prieš sovietinę okupaciją mūsų tautos turtas buvo gausus gražūs miškai, bet po okupacijos prasidėjo besotikškas Kremliaus rėjimas ir dabar galime sakyti: "Mūsų respublikoje, kur taip stipriai išvystytas medžio apdirbimas, baldų, faneros, popieriaus, medienos deficitas 2000 metuose pasiekė 3.5-4.0 mil. kubinių metrų. Tuo pačiu metu medienos apdirbimas mūsų valstybėje padidės 1-5%.

Celiuliozės ir popieriaus, taip pat ir medžio apdirbimo pramonė dažnai yra sunku paripinti sau reikiama žaliava. Respublikoje nėra daug brandžių ir bręstančių medynų, nes per pastaruosius 50 metų buvo dideli perkirtimai. Iškirto apie 30 mil. kub. metrų medienos".

Miškas — mūsų tėvynės žaliasis auksas — liaudies dainose apdainuotas ir paaugutas Maskvos raudonajam sostui, bet vietos "didieji ponai", matydami to išgrobystymo pasekas, skubiai duoda nurodymus, kuriuos reikėtų realizuoti: "Padidinti medienos tūrį ir pagerinti jos

kokybę; sunaudoti medienos atliekas; praliginti medienos ir medžio materialų tarnavimo laiką".

Bet ką reiškia okupantų nurodymai ir nuostatai? Tačiau gerai, kad jie pagaliau atvirai prisipažįsta, kaip toli nušėmė ninkautas buvęs turtas. Toliau straipsnyje skaitome ir gerai suprantame, kad nepakanka vien su miškais, — dabar jau įsako kibti prie krūmynų: "Respublika blogai išnaudoja melioracijos plotuose augančius krūmus ir medžius. Juos galima būtų perdirbti chemiškai ir mechanškai, tokiu būdu gaunant įvairius cheminius produktus, kaip ir faneros plokštes. Iš to per metus būtų galima gauti apie milijoną kubinių metrų medienos".

Atrodo, iš Latvijos žalių aukso Kremliaus raudonosios liepsnos nepašalins net miško degėsių apvilusių stuobrių, bet tik pilkai rudą išdegusią žemę. (A. R.).

BOGA APIE PATRIOTIZMĄ MOKSLU

Būdamas mokslininkas teoretikas, daugiausia įkibęs į kalbos istorijos problemas, Būga nepamiršdavo ir kasdieninių kalbos reikalų. Su didžiausiu užsidegimu jis kovojo su visokio plauko kalbos susinėjais, kurie įsismaginę pradėjo gulti iš lietuvių kalbos nuo amžių vartojamų žodžių. Būgai buvo svertimas bet koks šovinizmas. „Patriotizmas mokslinguose tyrinėjimuose yra pik-

tas (—blogas) patarytojas. Kur jis įsibrauna, ten drąsiai gali ieškoti įvairių bei įvairių mokslinių nesąmonių. Mokslininkas nesąmonę pigu padaryti ne tik paprastam diletantui, bet ir didžiam mokslo vyrui".

A. Sabaliauskas (iš „Žodžių atgyja“)

LIK SVEIKAS

Raisa URBANIEŅĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukurė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisiorius Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Semaisia Lietuvių Radijo programą Naujoji Anglija iš Stoties WLYN, 1380 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Bizniso reikalais kreiptis į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 788-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų mūsų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Busite patenkinti mūsų patarnavimu.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA. Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413. 1400 AM. 1159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidaro šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą klaidų kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— Išleista —

Mecenatas — Prof. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra patrauklio formato, įrastas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laisva parduodama prieinama kaina.

Gamintojas "DRAUGO" knygos

Kaina — \$8.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui su persiuntimu. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera progą visoms įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėintuvai. Pardavimas ir Taisykla.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda. kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidžia. Primate MASTER CHARGE ir VISA. Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APSILDYMAS

įstatau naujus počius ir vandens šildytuvus. Išvežu ir pakeičiu alyvinius počius į gazičius.

ALBIN BANY, Telef. 447-5806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKOS PRASYMAI ir kitokios blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Lietuvių Bendruomenės 1980 m. Literatūros premijai laimėjusi knyga

Kazio Bradūno

UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS VIEŠKELIO

Jau išleista Ateities leidykla.

Poetinė forma rinkinyje išsako pavienio žmogaus ir mūsų tautos likimą, virstančią viską apibendrinančiu užiegos įvaizdžiu.

Knyga jau gaunama DRAUGE, kaina — 6 dol., su persiuntimu — 6 dol. 85 centai.

"SKELBKITES "DRAUGE".

REAL ESTATE

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 miegamieji) mūr. Garžas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washenaw — 5 kamb. (2 miegamieji) mūr. 2 maš. garžas. \$51,500.

62-ra ir Artesian. 4-rių butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garazu. Pajamų \$16,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liuksusinis 12-kom butų. Pajamų virš \$35,000. Savininko paskola rimtam pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVOLO PUZLO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveitintautini ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Ilinojaus gyventojai prideda \$1.50 valstyjos mokesčio.

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania.

1940-1980

Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cariff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir į kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.05 valstyjos mokesčio.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems priimanamos.

Perskaityt "Draugą", duokite

jį kitiems perskaityti.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti patalysimai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

VESTUVIŲ PAPROČIAI DŽOKIJOJE

JONAS MISKINIS

(Tęsinys)

Jaunikis visą laiką laikosi santūriai. Mažai kalba ir nedaug geria. Jeigu jis atvykęs iš toliau, ir jo turtinė padėtis merginos tėvams mažai žinoma, tai piršlys kviečia tėvus atvykti į peržiūras (pada-bonių).

Nustatytą dieną merginos tėvai vyksta būsimos žento gyvenamos vietos pasižiūrėti. Atvykę smulkiai apžiūri visą turta. Čia jiems vėl tenka susitikti su iškalbinguoju piršliu, kuris dažniausiai, apžiūrėję turtą, būna pirmuoju vadovu. Pavašarį, kai tėvai nori pasižiūrėti klėties aruoduose esamų grūdų, piršlys nepataria klėtin eiti. Geriau sako: "Eikim į laukus pasidairyti, ten pamatysime, kaip ta Dzeivulis dovanelė puikiai auga. Jei tik Dzeivulis padės, tai rudeni jėgų ir grūdų bus pas žentelį pilni kluonai ir aruodai".

Jeigu tėvai jaunojo vietą ir turtą nepatenkinti, tai jie, prieš išvažiuodami, apmoka jaunajam visas "pragertuvių" išlaidas. Tuo būdu ir baigiasi piršlybos. Bet jei merginos tėvams jaunojo ūkis patinka, tai, sugrįžę namo, jie leidžia dukrai vyksti pas savo parapijos kleboną užsaką.

Klebonas jaunųjų išskėstomis rankomis nelaukia. Jis pirmiausia nori įsitikinti, ar jie kartais nėra užmirę motulės išmokytą po-terit. Jeigu kuris iš jų nemoka tinkamai poterių — klebonas užrašo nedaro. Pataria išmokti poterių ir tik tuomet pas jį atvažiuoti. Tokiems sudaro nemažai rūpestio, kol įvykdo klebono "pa-tarimą".

Užsakai

Kai klebonas bažnyčioje paskelbia užsakus, prasideda įvairios kalbos apie jaunuosius. Todėl dūkai ir sako: "Bernas už mergos, vėlnias už kalbos".

Dažnai pasitaiko, kad kaimo moterėlės liežuvaudamos gerokai sudrumsta jaunųjų nuotaikas. O kartais net suardo vedybinį ryšį. Jei pasitaiko, kad užsakų metu merginai pasipėra kitas — turtingesnis vaikinys, kuris sutinka apmokėti pirmajam visas piršlybines išlaidas, tai mergina per pasiuntinį praneša pirmajam, kad atsisako už jo tekėti. Pasiuntinys apmoka jam piršlybines išlaidas. Merginos tėvai kleboną paprašo užsakų toliau neskelbti.

Bet jeigu jauniesiems niekas neatsistoja skersai kelio, jie rūpestingai pradeda ruošti vestuvėms.

Ruošimasis vestuvėms

Dūkai kelia žaunias vestuves, todėl ilgokai tenka ruošti. Daro daug naminio alaus su apyniais. Miskingose vietose būdavo apčiai briedžių, tai vestuvėms stengdavosi nudėti (nuduobti) briedį. O kur briedžių nėra, skerdžia jauną jautį, gerokai nupenėtą meitelių ir keletą avinų.

Jaunoji su draugėmis ir kaimynėmis audžia juostas ir mokosi vestuvinių raudų. Jei jaunoji nemoka per savo vestuves raudoti, sakoma: "Jei neraudosi (neverksi)

per vestuves, tai po vestuvių verk si šunį apsikabinusi".

I vestuvėse kviečiami visi giminės ir artimieji kaimynai. Giminės kviečia jaunųjų tėvai; pamergės, pabrolius — jaunieji. Kaimynus sukviečia specialus kvieslys. Kvieslys parenkamas judrus ir iškalbus vyršikis, kuris, pagražinęs gėlėmis ilgą lazda, eina kaimynų vestuvėms kviešti. Įėjęs pirkion, lazda iškelia aukščiau savo galvos ir sako:

"Šiūtas esu ne nuo Dzeivo, bet nuo jaunosios ir jaunojo jus visus pakviesti į jos (jo) vestuves. Šeimininkus kviečiu ateiti, jaunųjų šliūban išleisti, prie stalo pasėdėti, padainuoti; jaunus pasukti ir pailaivinti, mažus kviečiu suoliais palapinėti ir karvojus palapinėti".

Kvieslys lazda stuktelių į lubų balkį, vikriai apsisukęs, išeina pas kitus kaimynus.

Jei kviesliui apsilankius kepa-ma duona, tai dedant duoną krosnį, kepalai išmarginami įvairiais ornamentais. Iškepti kepalai labai gražiai atrodo. Vienas iš kepa-mos duonos kepalas padeda merginai pirkioj ant stalo. Tai reiškia, kad to namo gyventojai pakviesti į vestuves.

Vestuvinės išvakarės

Vestuves dažniausiai ruošia sekmadienį. Šeštadienį prieš vestuves, jaunieji vyksta į bažnyčią išpažintis. Namiečiai ištiesia dieną ruošiasi vestuvėms. Moterys gamina įvairius valgius ir kepa vestuvinius pyragus. Vyras išvala pirkia, ažuolų bei klevų šakomis išpuošia jos vidų. Kiemą išvalę, smėliu išbarsto. Prie vartų ir įėjimų pirkios durų pastato jaunus, gražius berželius.

Pavakary visos pamergės susirenka pas jaunąją vainiką pinti. Jeigu jaunosios motina jau mirusi, visos kartu vyksta prie kapo. Kiekvienas kaimas turėdavo savo kapines. Pamergės suklauptos meldžiasi, jaunoji, pabučiavusi motinos kapą, pradeda raudoti:

"Kelkis, miela motula, iš šaltos žemelės. Tark savo daukralei Nors vieną meilų žodelį, Nežinomom dalelėn einant".

Jautriais žodžiais ir gaudžiu raudojimu ji pravirkdo visas savo pamerges. Kapinėse išliejusios daug ašarų, grįžta į namus prie rūtų darželio. Jaunoji, skindama geles vainikams pinti, vėl sugraudina: "Sudiev, mano brangios rūtėlės, daugiau aš jūsų neauginsiu, nelaistysiu ir savo kaselių rūtėlėmis nebedabinsiu".

Prisikynusi gėlių čia pat arba pirkioje pina rūtų vainikus, kuriais rytojaus dieną, t. y. prieš važiuojant į jungtuves, jaunoji ir pamergės puošia galvas.

Sekmadienį nuo pat ryto vyrauja vestuvinė nuotaika. Giminės ir kaimynai renka si juosve-džių bažnyčion išleisti. Pirkioje pasieniais statomi stalai ir apkraunami įvairiais valgiais. Paliekami tušti tik du stalai, baltomis staltiesėmis uždengti: jaunosios ir jaunojo. Visi vestuvių dalyviai kvie-

LAIŠKAI "DRAUGUI"

IS TOLO ŽVELGIANT, ATRODO KITAIP

Lietuviškieji dienraščiai yra leidžiami ir redaguojami Chicagoje. Ten pat daugiausia gyvena ir šių dienraščių svarbieji bendradarbiai ir redaktoriai. Tad ne nuostabu, kad jie savo žurnalistikos daugiausia vadovaujasi išimtinai Chicago lietuvių nuotaikomis. Ir neretai Chicago nuotaikų pagauti bando vertinti tomis pačiomis nuotaikomis ir viso laisvojo pasaulio lietuvių nusiteikimus ir gyvenimą. Tačiau daugelis dalykų, žvelgiant į juos iš tolimesnio nuotolio, atrodo visai kitaip arba kam lieta net nesuprantama.

Panašios mintys kyla pasiskaitčius "Draugo" Nr. 127 straipsnį. Siame straipsnyje J. Šoliūnas "krokodilo ašaromis" verčia, kad "politinėje veikloje, ypač šiame krašte, maža išsivijęs šeima yra pasižovusi atlikti didelės valstybės vi-sas veiklos funkcijas". Iš esmės nežinau, kodėl tokiu kiliu pasižovimu, kai tauta yra pavergta, reikėtų piktintis. Būčiau linkęs daugiau didžiulius tokiomis išsivijus užmačiomis.

J. Šoliūnas teigia, kad "Metų metais girdėjome nusiskundimą, kad VLIKas paseno". "Ne VLIKas paseno, bet partijos ir jas atstovaujanti žmonės". Galbūt šiek tiek giesčiams ir yra gerai žinoma, kas

šiam prietaisui vaizinti. Muzikantai groja. Dalyvių nuotaikos kyla. Jaunosios tėvai arba, (jei jie jau mirę), krikšto tėvai bei artimieji giminės pašoka trumpą sukutę. Tai reiškia, kad vestuvės jau pradėtos.

(Bus daugiau)

gi yra tie kaltintojai ir kur jie šiuos kaltinimus yra pareiškę. Bet kadangi autorius savo straipsny šio viso tiksliai neišsako, tad mums, toliau gyvenantiems, atrodo, kad jis garsiai ir drąsiai šnekučiuojasi pats su savimi ir taip besišnekučiuodamas gerokai susipainioja sąvokose.

Jis primeta ALTai ir VLIKui bejėgiškumą save "atnaujinti ir atjaunėti". Ir čia pat tuojau išvardija visą eilę ALTo ir vadovybės narių. Juos veik visus labai gerai pažįstu. Nei jų amžius, nei jų asmeniškas judrumas neleidžia taip jau drąsiai juos užskai-tyti nusenusiais.

Tiesa, buvo laikas, kada daugelis mūsų pranašavo, kad su Šimu ir Grigaičiu mirsimis mirs ir ALTa, o Krupavičius ir Kaminskis pasitrauks iš gyvyjū tarpo, neliks ir VLIKo. Bet, deja, šios anų "svajonės" neišsipildė. Jau seniai šie ir dar kiti didieji mūsų veikėjai išsisi panteono aukštybėse. Tačiau abi šios tautos laisvinimo organizacijos savo veiklą tęsia. Po jų mirties jau spėjo pasikeisti visa eilė vadovų. Ir veik visi jie pasikeitė ne dėl to, kad "mirtis timplėtoje už rankovės", bet pasikeitė demokratinėje santvarkoje įprastine rinkimų ir daugumos valia. Valiūno, Bartkaus, Rudžio, Bobelio ir daugelio kitų ne tik "mirtis timplėtoje už rankovės", bet jie ir daugelis kitų, perdavę vadovybes į naujas rankas, dar ir šiandien judriai dalyvauja šių organizacijų veikloje ir visokeriopai ją remia.

Tad kokio dar kitokio "atsinaujinimo ir atjauninimo" kas nors begalėtų norėti. Nebent, kad politinių organizacijų vadovybės keistųsi kasdien ir į jas įeitytų lituanistinių mokyklų moksleiviai?...

J. Šoliūnas verčia, kad "ne ALto oponentai, bet altiniai "dypukai" nustūmė senąją išsivijusią kartą nuo ALTo veiklos vadovavimo". Bet čia pat dar gaudžiau pravirksta, kad "ALTojų metų metais vadovauja ir veikia beveik tie patys žmonės".

Jis tvirtina, kad "ALTai šiandien vadovauja krikščioniškos krypties žmonės". Norėjęsi paklausti, ogi kada šiai ar kitoms lietuviškoms bendrinėms organizacijoms vadovavo kažkokie kitokie — ne krikščioniškos krypties žmonės. Galbūt šiekagiečiams jie ir yra žinomi, tačiau ne mums.

Kiek aš žinau, mūsų visa tauta jau nuo pat žilos senovės yra užaugusi ir brendusi krikščioniškos kultūros įtakoje ir tos kultūros prieglobstyje. Krikščioniškoji moralė ir tikėjimas Aukščiausiojo valia bei žmogaus dvasios nemirtingumu yra tos didžiosios ir spalvingos mūsų visos tautos dvasinės vertybės. Galbūt atskiri mūsų tautos nariai šias vertybes išpažino skirtingomis krikščioniškųjų religijų dogmomis. Nuo krikščioniškos kultūros ir tikėjimo atsiskyrė tik maža saujaletė materialistinio komunizmo pasekėjų. Bet gi jie niekada nėra vadovavę nei ALTai, nei VLIKui. Tad kas leidžia J. Šoliūnui vien tik sau ar savo bendraminčiams nusišavioti bendrąsias mūsų tautos dvasines vertybes?

Studijuodamas agronomijos — zootechnikos mokslus, visada ypač žiai domėjau zoo-psichologija. Apsigyvenęs Floridoje, bandžiau išsiaiškinti, kas gi yra tos "krokodilo ašaros" ir kodėl jos yra liejamos. Mano tyrinėjimai rodo, kad krokodilas neverkia, "kai jo nasruose atsiradusi auka pasirodo esanti per didelė ir jis jos negali nuryti". Krokodilai, kaip ir daugelis kitų šaltakraujų roplių, mėg

DRAUGAS, trečiadienis, 1981 m. rugpjūčio mėn. 5 d.

ta saulėtomis dienomis išeiti iš vandens ir, atsigulę ant smėlio, pajūrio, valandų valandomis saulėje šildyti savo kūnus. Vėjo pustomas smėlis dažnai užberia jų akis. Tada jie ir pravirksta, kad ašaromis nusiplautų akis ir geriau galėtų susivokti aplinkoje. Gaila, kad žmonės yra kitaip sutverti. Žmonių akys pasrūva ašaromis, kai jie dažnai net be jokio reikalo susijaudina. Ašaromis aptekusiomis akimis jie dažniausiai visai nebesusigauja gyvenamoje aplin-

koje ir, nebepajėdami nuryti ap-žioto kasnio, bando bent įksti.

Jonas Daugėla

Florida

Gyvenimo eigaipročiai turi daugiau įtakos, kaip taisyklė, nei įprotis yra taisyklė, pasidariusi instinktu ir kūno dailimi. Gyvenimas tėra tik įpročių audinys.

F. Amies

Nereikalingas smalsumas niekam nepadaeda susirasti draugų.

V. Lacis

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

The day Dick Heart missed the 8:05.

Dick Heart turned the gas on under the old but shining coffee pot. He sensed rather than heard his wife Mae coming into the kitchen.

"Thought you'd sleep late today," he said as he adjusted the flame.

"Well, you get up at the same time every Monday morning for 30 years and it's hard to sleep in," she answered in a soft, sleepy voice.

She looked out the window at the weather and said, "I'll make you some sandwiches to take along."

Dick smiled and nodded without speaking.

As she made lunch, Mae kept stealing glances at him. Finally, she said, "Feeling bad about it, are you?"

He kept sorting through his fishing gear but not really seeing it. "No, no, although I do feel kinda funny, like this is the first time in all these years I won't be on the 8:05."

There was a long pause and then he said, "But you know, I was thinking about Tom Ungar. We started working the same year. I finally got to retire and go fishing, and Tom's going to be catching that 8:05 this morning... just like always."

"Maybe he doesn't want to retire."

"Oh, he wants to all right. He's got his woodworking shop, and he loves to fish as much as I do. But that pension isn't enough. And Tom's the kind that never could save a cent."

Mae heaved a sigh and said, "Well, you'd still be catching that train if you hadn't joined the Payroll Savings

Plan. It forced you to save. And all those U.S. Savings Bonds make a difference."

"Yeah, but I'd have never joined if you hadn't convinced me to start saving."

"Nagged you, you mean," she said turning to look at him.

Dick squeezed her arm and said, "Yeah, nagged."

As the 8:05 passed over the Indian Leap trestle, Dick was at his favorite fishing spot. He looked up and counted the cars as they went by. In the fifth car, big as life, there was Tom in the 3rd window from the back. Dick wondered who was sitting in his old seat next to Tom.

He watched it out of sight before he cast a lure over by the old stump. He shook his head and spoke out loud, "Sorry, Tom, too bad someone didn't nag you."

The line twitched. Dick Heart had a strike.

When you put part of your savings into U.S. Savings Bonds, you're helping to assure a better future for your country and yourself.

Take stock in America.

Liuda Bichnevičienė - Biknaitienė

SUDARYTĖ

Gyveno Santa Monica, California. Mirė 1981 m. rugpjūčio 1 d.

Lidai vyras Mykolas, dukterys Aldona, Liuda ir Rūta, sūnūs

Jurgis, Juozas ir Vytenis, žentas, marčios ir vaikaičiai, sūnūs Ma-

rija Otcotienė su šeima; Lietuvoje 5 seserys ir 4 broliai.

Kūnas bus palaidotas ketvirtadienį, 12 valandą Pierce Brothers-

Moeller Murphy koplyčioje.

Ponktadienį, rugpjūčio 7 d., po pamaldų, 10 val. ryto bus laido-

jama šv. Kryžiaus kapinėse.

Kviečiame gimines ir pažįstamus dalyvauti šermėnyse ir lai-

dotuvėse.

Nulūdy: Vyras, dukros, sūnūs, žentas, marčios ir vaikaičiai.

APLINK MUS

× Vysk. Vincentas Brizgys buvo pasiuntęs savo ir lietuvių vardu telegramą Šv. Tėvui, linkėdamas greitai pasveikti ir pažadėdamas melstis už greitesnę pagiją. Vatikano valstybės sekretoriatas dabar atsiuntė vysk. Brizgiui ir per jį visiems lietuviams padėkos laišką.

× Kun. Viktoras Rimšelis, marijonų vienuolijos provincio las, vienuolijos reikalais išvyko į Marianopolį, kur naujiems kandidatams praves rekolokijas ir juos rugpjūčio 14 d. priims į noviciatą, esantį Gladings prie Marianopolio. Po to dar aplankys Worcesterio marijonus, atliks įvairius kitus reikalus ir grįždamas sustos Kunigų Vienuolijos ir Lietuvos Vyčių seimovose Scrantone, Pa. Į Chicago grįš tik rugpjūčio pabaigoje.

× Kongr. Cardiss R. Collins iš Illinois liepos 9 d. išsiuntė laišką Brežnevui, protestuodama prieš Vytauto Skuodžio įkalinimą. Laiške rašė, kad, jei "V. Skuodis dėl bado streiko mirytų, būtų laikoma bausių Sovietų nusikaltimu". Ji prašė tuojau paleisti V. Skuodį iš kalėjimo. Lietuviams reikėtų padėkoti kongresmeniui Collins už šią iniciatyvą, paskambinant ar parašant padėkos laišką.

× Kun. Vytautas Bagdanavičius atnašaus šv. Mišias Ateitininkų namų gegužinę pradedant 10:30 val. r., sekmadienį, De Andreis koplyčioje. Skaitymų ir giesmės praves J. Polikaitis, vargonais gros A. Prapolytė.

× Dr. M. Kampelman, amerikiečių delegacijos pirmininkas Madride, gavęs iškarpą "Draugo" vedamą apie jo pasakytą 35 tautų posėdį kalbą dėl Sovietų Sąjungos neteisėtumo ir neleistinų veiksmų, vedamų autoritui kun. J. Prunskiu atsiuntę padėką, pažymėdamas, kad jis pasirūpins, jog tas straipsnis būtų išverstas į anglų kalbą.

× "Vitis", Vytauto Beliajaus redaguojamas ir leidžiamas žurnalas apie tautinius šokus, pasiekė "Draugo" redakciją. Tai seniausias toks žurnalas Amerikoje, pradėtas leisti 1942 m. šiame numeryje daugiausia vietos skirta bulgarų šokiams, pa-prociams, valgiams ir pan.

× "Ateities" žodžio ir Muzikos vakarui bilietai po 6, 5 ir 4 dol. gaunami Vaznelių "Gifts International". Tel. 471-1424. Užsitikriname geras vietas. Užsakykite iš anksto. Vakaras rugsėjo 5 d., šeštadienį, 7:30 v. v.

× Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atidara kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. (sk.)

× Nepripradintiems — Nemo kamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmd., ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Kleliui tel. 434-9655 arba 737-1717. (sk.)

× Bridgeporto restoranui reikalinga virėja (kalbanti lietuviškai ar angliai). Skambinti Gražina telefon. 326-2761. (sk.)

Nauja Lietuvių žurnalistų Centro valdyba

Lietuvių žurnalistų Sąjungos rinkimų komisija: Liudas Balvočius (pirmininkas), Balys Grauzinis ir Antanas Razutis paskelbė, jog liepos 15 d. posėdyje suskaičiuoti atsiųstų rinkimų lapelių balsai. Už pirmąjį (Chicago) sąrašą balsavo 79 nariai, už antrąjį (Los Angeles) — 23 balsuotojai.

Į naująją LŽS Centro valdybą išrinkti: Algirdas Pužauskas (69), Vytautas Kasniūnas (66), Jurgis Janušaitis (63), Petras Petrutis (52) ir Bronius Juodelis (44). Kandidatai: Balys Brazdionis (42) ir Grožvydas Lazauskas (32).

Į LŽS Kontrolės komisiją išrinkti: Juozas Toluščis (57), Vytautas Račkauskas (52), Kazimieras Tautkus, Jonas Vilutis (po 50) ir Juozas Kapačinskas (44).

Naujieji LŽS organai susirinkus pasitarimui rugsėjo mėn. vidury, po vasaros atostogų. Rinkimų komisija vadovybės perėmimo ir pareigomis pasiskirstymo iniciatyvą pavedė Algirdui Pužauskui.

× Motiejus Trainauskas, Cleveland, Ohio, atsiuntė 10 dol. su laišku: "Esi jau 94 metų ir akys jau pradeda neveikti. Gaila, kad teks su "Draugo" atsisakyti, kuris tiek daug metų mane lankė ir daug žinių man davė. Įdėdau mažą auką ir, jei Dievas duos ant šios žemės dar ilgiau pabūti, atsiųsiu daugiau". Nuoširdus ačiū už auką ir savo dienraščio vertinimą.

× "Krivak", Vakarų Europos lietuvių sielovados žurnalas, nr. 2, pasiekė mūsų redakciją. Žurnale paminėta vysk. Antano Deknio amžiaus ir kunigystės sukaktys su pasakytais pamokslais, sveikinimais ir iškilėmis įvairiose vietose. Žurnalą redaguoja kun. Br. Liubinas. Šis nr. turi 40 psl. ir spalvotus viršelius.

× Moterų rekolokacijos, kurių įvyks lapkričio 6-8 d. Cencle vienuolyno patalpose, rūpinasi Aldona Prapolytė, J. J. Reklaitienė ir Vida Tijiūnienė.

× Ona Dambrauskas, Chicago, Ill., pratešdama "Draugo" prenumeratą, paaukojo ir 3 dol. Elena Druskis, Palos Park, Ill., — 5 dol. Aleksas Spirkaitis, Cleveland, Ohio, — 2 dol. Visiems ačiū.

× JAV LŽS Cape Cod apylinkės valdyba per savo išd. Irene Jansonienę atsiuntė 20 dol. auką su prierašu: "Valdyba linki ir toliau taip plačiai garsinti Bendruomenės darbus lietuvių bendruomenėse". Ačiū už paramą ir lietuviškos spaudos vertinimą.

× Felicia Urbellenė, Melrose Park, Ill., atsiuntė 15 dol. su laišku: "Apgailėstauju, kad dėl susidėjusių aplinkybių negaliu atsiųsti "Draugo" gegužinėje. Siunčiu savo kuklią auką "Draugo" leidimui paramai". Labai dėkojame už paramą.

PRAEITIS PUSLAPIUOSE

Rugpjūčio 5 d.

1858 m. užbaigtas pirmasis transatlantinis kabelis.

1861 m. JAV pirmą kartą apmokėtinio pajamas.

1884 m. New York'e pradėta statyti Laisvės statula.

1930 m. gimė Neil Armstrong, pirmasis žmogus, pasiekęs mėnulį.

1962 m. filmų aktorė Marilyn Monroe rasta negyva savo namuose Los Angeles.

1971 m. Turkija užmezgė diplomatinius santykius su komunistine Kinija, nutraukdama ryšius su Taiwanu.

1980 m. uraganas Allen palietė Jamaiką ir žuvo 60 žmonių.

Redaguoja J. Platas. Medžiagą siųsti: 2306 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KAS YRA TAUTAI LAISVĖ

Būdamas laisvame krašte, pažvelgiu aplink save. Kyla klausimas, ką man reiškia ta laisvė? Žengdamį kasdienio gyvenimo taku, daug kartų visai nepamalgvojame, kad neturime bėdų, kaip žmonės gyvendami kituose kraštuose. Tai yra laisvė!

Pažiūrėkime dabar į laikraščius, į pasaulines žinias. Matome dvi dideles nelaisvės problemas. Pirmiausia, kas darosi Afganistane? Ten rusų kariuomenė jau baigia užgnaužti to krašto laisvę. Irane penkiasdešimt amerikiečių buvo nelaisvės, nešiodami, kas galėjo kiekvieną momentu jiems atsitikti. Kiekvieną dieną girdžiui ir skaitau apie šias tragedijas. Tuo tarpu nieko nesurandu apie mūsų pavergtą Lietuvą. Man yra labai svarbi jos padėtis. Lietuvos nelaisvė pasauliui nėra viena iš šiandieninių problemų, todėl nestebiu ir nemėgina padėti, nes mano, kad nėra vilties mažam kraštui, kuris jau keturiasdešimt metų neturi laisvės. Jei kiti negali mums padėti, mes, Lietuvos vaikai, turime kaip nors tą problemą iškelti pasauliui ir jam pasakyti, kad ir mums reikia pagalbos.

Laisvė yra brangi, ji labai artima mums, nes be jos tauta gali išnykti, stebint įvykius kas darosi Lietuvoje. Kai kurie žmonės manęs klausia, kur yra tas kraštas, kai sužino, kad esu lietuviu. Jiems paaiškinu, bet po poros dienų jie vėl nebežino — pamiršta.

Mes lietuvių, gyvendami Amerikoje, turime stengtis, kad pasaulis pastebėtų Lietuvą. Jei iškelsime stipriai dabartinę Lietuvos padėtį, gal galės jie mums padėti. Nors lietuvių demonstruoja ir kitokiais būdais veikia, bet vistiek stipriai nepaveikia, kad žmonės klausytų. Jei visi kartu stengsimės, gal vieną kartą galėsime mūsų problemą išspręsti. Aš dabar esu laisvas, labai laisvą brangiu, todėl kuo greičiau noriu matyti laisvą savo tėvynę.

Egė Baklauskaitė, Detroito "Žiburio" aukšt. lit. m-las mokinė, "Žiburio Spinduliai"

ATOSTOGOS

Mano praėjusios vasaros atostogos praėjo labai greitai. Pirmą savaitę, pabaigęs mokyklą, išvažiavau į kaimą. Ten aš buvau vieną savaitę. Tą savaitę mano tėvai grįžo iš Lietuvos. Sekančią savaitę aš likau Montrealyje,ėjau pirkti stovyklai reikalingų daiktų. Tą pačią savaitę aš turėjau šokti expo, ten buvo "Gintaro" pasirodymas. Kiekvieną vakarą po koncerto, aš su draugaisėjau į La Ronde.

Sekančią savaitę jau pradedo "Baltijos" stovykla. Stovykloje buvau vieną savaitę. Tuo laiku ašėjau maudytis ir labai daug sportavau. Mums reikėjo daug žygiuoti ir ruošti, nes už dviejų savaitų buvo tautinė stovykla. Stovyklai pasibaigus, aš grįžau į Montrealį, nes kitą savaitę turėjau važiuoti į tautinę stovyklą. Vieną sekmadienį išvažiavome 6 val. ryto, buvome visi pavargę. Nuvažiavę pastatėm savo palapines. Tos dvi savaitės buvo labai sunkios, nes reikėjo daug dirbti. Po tų dviejų savaičių aš turėjau labai daug naujų draugų. Buvo labai amšius su Taiwanu.

Kai grįžau namo, liko tik viena savaitė iki mokslo metų pradžios. Kitą savaitę buvo "Gintaro" iškyla į "Baltiją"; visą savaitę sportavau. Taip praėjo mano vasaros atostogos.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

MANO KELIONĖ

Aš keliauju toli, toli, Mano kelionė įdomi. Prie Baltijos jūros sustojau, Lietuvą aplankyti svajoju. Koks mėlynas dangus! Koks kraštas čia gražus... Piliakalniai, keliai ir upės, ežerai, Miesteliai ir kaimai, ir žmonės, ir miškai...

Čia man smagu, čia Lietuva, Čia pasiliksiau visada. Bet kur tėvai? Ir kur namai? Dabar iš miego pabudau, Matau, kad aš nukeliavau Tik sapnuose... Tenai toli...

Lina Didžbalytė, VIII kl., K. Donelaičio lit. m-la

lietuvių krepšinio treniruotė. Vakarais mudu su tėveliu žaidžiame šachmatais.

Sekmadieniais mūsų visa šeima važiuoja į bažnyčią. Žiemos popietiaisčiuožiame ant ežero. Kartais važiuojame kitur ar į svečius.

Mano tėveliai nupirko man raudoną gitarą, dabar aš mokaus muzikos.

Romas Alderdičs,

Hamiltono "Vysk. M. Valančiaus" lit. m-las mokinys, Kanada, "Mūsų kūryba"

GIMTADIENIO DOVANA

Žiemą, mes visi trys važiuojame į krautuves. Aš labai laukiau savo gimtadienio. Mama norėjo pažūrėti, kokie žaislai man patinka. Kai norėjome grįžti namo, mūsų mašina neveikė. Gerai, kad kitą dieną buvo mano gimtadienis ir aš gavau dovanų pinigų. Už tuos pinigus mes sutaisėme mašiną.

Tomas Tilius, 4 sk.

Darius Girėno lit. m-la

ATOSTOGOS

Praeitą vasarą, aš mašina važiuojau į Michiganą. Kartu važiuavo mano broliukai, šunelis Piliš, motinė ir senelis. Man labai patiko plaukioti ežere ir žaisti smėlyje. Michigane išbuvau dvi savaites.

Laima Paulūtė,

Dariaus Girėno lit. m-la

TARP DVIEJŲ MOTERŲ

Kartą ponis de Stael, garsi prancūzų rašytoja, nuėjo pas savo draugę į svečius. Ten atvyko vienas žymus asmuo. Po ilgo pasikalbėjimo ponis de Stael norėjo sužinoti, kuri iš jų ponui geriausiai patinka.

Svečias sakė, jog jam abi lygiai patinka.

— Tai negalimas dalykas, — kalbėjo ponis de Stael. Vis viena iš mudviejų gali labiau patikti, o kita mažiau. Tai kuri iš mudviejų jums geriausiai patinka?

Svečias kartoją tą patį, jog abi lygiai patinka.

— Bet jei mes visi trys plauktumėm laiveliu ir laivelis apvirstų, kurią iš mudviejų gelbėtumei?

— Abi gelbėčiau, — atsakė ponas.

— Tamsta negali iš čia išeiti mums neprisipažinęs, — užsispyrusiai tvirtino ponis de Stael. Abi iš karto jums nebūtų įmanoma išgelbėti, tai kurią tada iš mūsų tamsta gelbėtumei?

— Ponia, — atsiliepė svečias, — aš manau, kad tamsta apie daug ką išmanai, tai ir plaukti moki.

Per Sekmines apkaisho duris berzeliais, taip pat vartus, net ir kambarius jais papuošė. (Tryškiai).

ZODZIAI RETI, BET LIETUVISKI

molakis — kas užgriuvusiomis, užtirusiomis akimis: Molaki, kur eini?

molaiširdis — kas viską valgo: Ana molaiširdė, ar akėtas, ar duobėtas — viską ed.

molikuotas — demėtai margas: Molikuoto žaisno plunksnos ir keturias dalis suskeldėjusios.

moterynė — žmona: Anas jauną emė moterynė.

mūdrauti — būti narsiam, drąsiam, rodyti savo gyvumą, žvalumą: Aš mūdraut mūdrausiu, tu kitos negausi, rudenio sulaukęs, vėl pas mane sugrįši.

PATARLĖS IR PRIEZODZIAI

Vaikų kaip pupų, o duonos nė plutos.

Kad neturtingas, tai ir kvailas.

Žodžiu sužeisi, žodžiu ir pagydysi.

Kol su kvailiu susikalbėsi, su protingu du darbu padarysi.

Duona ne per vėją atėjo.

Jei peršokai per arkį, tai šok ir per jo uodegą.

PROSŲ TILTAI

Seniausias žinias apie tiltus — kiek atsimenu — randame Dusbargo apie 1326 m. rašytoje kronikoje pas senaprusius minėta. Pastarųjų metų archeologijieji tyrinėjimai patvirtino, kad Prūsų krašte jau gliausioje senovėje per upes ir pelkes statyti tiltus, kurių daug kur vie tose liekanas žemėje surasta. Vienas tokių tiltų, kronikose, rods, neminėtu, buvo ir medinis ant polių tiltas per Sargės upę Prūsijoje tarp Christburgo ir Prekelvico miestų, kurį pelkių žemės nuplūsdus 1896 m. atrasta, ištyrinėta ir aprašyta. Šitas senprūsių tiltas, turintis ilgio 640 metrų, dar ir šiandien priguli skaičium ilgiausių Vokietijoje tiltų.

J. Basanavičius (iš "Kaip lietuvių senovėje vandenimis keliauta")

Mes esame kaip laivai, kurių burės yra pilnos gero vėjo — gery intencijų, bet mes nepajudame į priekį, nes per glūdi įleistas inkaras. Fulk. Sheen

— Britanijos universitetai iki 1984 m. turi sumažinti bent 10,000 studentų skaičių, nes vyriausybė mažina stipendijoms lėšas. Dabartinio metų studijuoją apie 300,000.

Piešė Rima Stropūtė, VII kl.